Դ, 847 — 1888 ՄԱՐՏ 17 ԲԻՆՂՇԷՆՊԻՀ — 1305 ՐԻՋԷՊ 17 — ՏԷՕՐՏԻՆԱՅԻ ՄԷՆԷ

40 ԹԱՐԱԿ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԹԱՐԱԿ

ԲՕԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑՈՒԹԼԱՐԸ

	12 պլեխ	6 պլեխ	3 պլեխ
ՍՊԱՄՊՕԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑՈՒԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնեի վէ Ճինէ սահիպէ 7 ղրշ. 6
Գիւնեիւ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 5

Մէվատտը նաֆիսյա տաիր պէնտէր մէճմանէն գրպուլ օլունաճագ վէ տէրմ օլունմայան էվրագ իտտէ օլունմայաճագ տոր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ձիվելէկեան մաթպասասընտա տոր։ Գեազիթէի մէվատտ հաղորդնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՑԻԴՐԱՆ ՃԻՎԻԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՄԷ

Սթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու թարաֆլարընտա միվէզզիմիզ վասէթասրլա կազէթալարընը տրմագտա օլան ապօնէլէրիմիզէն հէր քիմ սէմթինին ուզագրդրնա կէօրէ նիշանլէթ ազամ սահթ 12,է գատտը կիւնիւք կազէթասընը տրմրդա տա եա սահթ 12էն սոնրա եախօտ էրթէսի կիւնիւ միվէզզիմիզ կէթիրիր իսէ, գտպուլ էյլէմէյիպ բէտտ իթմէսինէ, վէ քէյֆիյէթի իբի սաթրը պիր մէքթուպլա մնթպասասիպա էշլը էյլէմէսինի բէճա իտէրիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատա Սրրպ բօլիթիգա սէմուրը օլուպ կէչէնտէ Պէկրատա ազիմէթ վէ տիրիէն Սօֆիայա ավտէթտէն Մ. Տանիչ՝ իսթիգլալիյէրլերի թէէմին իչէն Սրպիսթան իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ պիր թէճաֆիի վէ թէճավուղի իսթիֆագ ագտը զրմնրնտա բրէնս Ֆէրտինանտ թա-ֆիրնտան վուգու պուլան պիր թէքլիֆի Սրպիսթան գրալընա թէպլիզ իսթմէք իւզրէ իշպու սէյահաթը ճրա իթ միշ իսէ։

Մ. Տանիչ՝ Սօֆիայա ավտէթինտէ, Սրպիսթան գրալրնրն էօյլէ էշէմմիյէթլի պիր իթթիֆագ ագտրը չու սրրատա միւնասիպ կէօրմէտիկինի բրէնս Ֆէրտինանտա պէյան էյլէմիշ տիր։

*

Պուլկարիսթան կէօմիւք մէսէլէսինին հալլ ու թէվֆիյէսի իչիւն Տախիլիէ նազրրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրինին թահթը ըրիսէթլինտէ վէ թարաֆէյն մուրախասալարընտան միւրէքքէպ օլարագ կէչէնտէ Պապը Ալիտէ թէչէքիւլ իտէն գոմիսիոնը մախսուս՝ էվվէլքի կիւն տախի ագտը իճթիմա իտէրէք, հիւքիմէթը Սէնիյէ թարաֆրնտան թէքլիֆ օլընան կէօմրիւք թարիֆասը իլէ Պուլկարիսթան մէմուրը մախսուսը Մ. Վուլգովիչ թարաֆրնտան թէքլիֆ օլընան սուրէթը թէսվիյէ հագգընտա միւզաքէրամ ճէրէյան իթմիշ, վէ թահթը գարարա ալընան մէվատտրն ֆէզլէքէսի իսմա օլընմըշ տրը։ Գոմիսիոնը մէզքուր՝ գարիպէն թէքրար ագտը իճթիմա իտէճէք իմիշ։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Ֆրէտերիգ հազրէթլէրինին թախտը իմբէրաթօրիյէ ճիւլուսը միւնասէպէթիյլէ Ալէմանիա ըրեաչընտան պիր զամրն սէֆարէթը ֆէվվելատ մարիֆէթիյլէ գարիպէն Տէրսաատէթ իրսալ ըրլընաճագը մէվսուգէն խապէր ալընմըշ տրը։

Երնէ պու միւնասէպէթլէ էվրօբանրն տիկէր բայթախթայրնա իզամ օլընաճագ պագը Ալէման ըրճաալընն տախի էսամիսինի էվվէլքի կիւն եաշմըշ իտիք։

Տէրսաատէթէ կէլէճէք օլան զաթրն քիմ օլտրը վէ նէ՞ վագթ չէհրիմիզէ միվասէլէթ իտէճէյի հագգընտա հէնուզ մալիւմաթ եօք տրը։

Հանեատան եազրլտրընա կէօրէ, Կիրիտ վալիսի Գոսթաքի Անթօրլօ բաշա հազրէթլէրի՝ Պապը Ալիտէն ալտրը էմր մուճիպլիճէ, ախիրէն ճէզիրէի մէզքուրէտէ գաթլ իտիլէն իւչ իսլամին գաթիլլէրինի պուլմագ իչիւն ֆէվգէյատէ սայ ու զայրէթ իտիյօր իմիշ։ Կիրիտ Իսլամլարը՝ ճէզիրէտէ սրգ սրգ փուգուա կէլէն ահվալը նամէզրիյէ հագգընտա Պապը Ալինին նազարը տրգգաթընը ճէլգ իթմիշլէր տիր։

Հիւքիմէթը Սէնիյէ հիսապընա օլարագ մէշհուր Գրիւբ ֆապրիգասընտա իմալ օլունմրշ օլան թօբլարտան 35½ սանթիմէթրօլրգ վէ 81000 քիլօ աղրլրլրզընտա 2 պէօյիւք թօբ իլէ պէհէրի 750 քիլօ աղրլրզընտա 650 ատէտ կիւլէ՝ պու կիւն վէ եախօտ եարընն սագագ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտէճէք տիր։

Պու կիւլլէրը՝ 18 քիլօմէթրօլրգ մէսաֆէ գաթ իթմէքտէ օլուպ, մէզքիւր թօբլարտան պու կիւնքի կիւն պիլճիւմէ տէվվէթլէրտէ անճագ 8–10 թանէ մէվճուտ տրը։ Ուզունլրգլարը 12½ մէթրօ տրը։

Պու գապէլ թօբլարը չրգարմագ իչիւն մուզ ատէմա մախսուսէն Ա-լէմանիատան միւպայաա իտիլէն միւքէմմէլ պիր էյնէ՝ շիմալի Սիբրէճի իսքէլէսի էօնիւնտէ տուրմագտա տրը։

Մէզքիւր ֆապրիգատա տահա 300 օվա թօրու մէվճուտ օլուպ, բէյտէրբէյ կէլէճէք տիր։

Թօբխանէի ամիրէ ֆէրիգանընտան Սապիթ բաշա հազրէթլէրի՝ տիկէր սահիլ թօբլարընը արմագ իւզրէ կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ Ալէմանիատա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթմէտէն հարէքէթ էյլէյէճէք տիր։

Շըմէնտֆէր էլի իսագ խաթլարընն գարիպէն քիւչատ օլընաճագը միւնասէպէթլէ Աւսթրիա հիւքիմէթի իլէ հիւքիմէթը Սէնիյէ պէյնինտէ պիր բօսթա իսթիլֆը զուհուր իթմիշտիր։

Աւսթրիա տէվլէթինին Սէլանիքտէ պիր բօսթախանէսի պուլընտրդը մարիմ օլուպ, տէվլէթը միշարէյէհա՝ իլիթիսագ խաթլարընն քիւչատրը միւթեազրպ էվրօբա բօսթա չանթարընընն մէզքիւր բօսթախանէ վասէթասը իլէ թէամի օլընմասընը թէքլիֆ իթ միշ իսէ տէ, հիւքիմէթը Սէնիյէ՝ մէմալիքը Շահանէտէ էճնէպի բօսթախանէլէրինին վիճուտրնը էսասէն բէտտ իթմէքտէ օլտրդընտան, վէ բօսթա ահնամէլէրի մուճիպլինճէ պու հագգ միւնհասրբէն Սէլանիքտէ քի Օսմանը բօսթախանէսինէ ահտ պուլընտրդընտան պահվա, պու թէքլիֆի ղապուլ իթմէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Լօնտրա 28 մարտ

Սրանդրդ կազէթասրընն պէյանընա կէօրէ, Սբը Հէնրի Տըրբմընա Ուօլֆքն Թէկրան սէֆարէթինէ թայինի հագգընտա Ռուսիա տէվլէթինէ վերիլէն մալիսմաթ իւզրինէ տէվլէթը միւշարէյհանրն իթա իթտիկի ճէվապտա, ինկիլթէրա տէվլէթի՝ էվրօբատա Ռուսիա բօլիթիգասը ալէյհինտէ պուլընտրգա, Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Ասիատա հիշ պիր տօսթլրգ մուամէլէսի պէքէմէմէսի լազմ կէլտիկի պէյան օլընմըշ տրը։

Սրանդրդ՝ Ինկիլթէրանրն պու կիպի թէկտիտաթա էհէմմիյէթ վերմէյիպ, Պուլգարիսթան հագգընտաքի բօլիթիգասընը թէրը իթմէյճէհէյինի պէյան ի-տէյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու քէրրէ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն մէշհուր Գրիւբ ֆապրիգասընն Տէրսաատէթ վէրիրը մախսուսը Մ. Մէնսհավդէնէ իմթիյազ նիշանընն ալթուն վէ կիւմիշ միտալարը իհսան պույրրմիշտիր։

—Շուրաի Տէվլէթ բէյիսի Արիֆի բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Մապէյնէ պիլգարիմէ հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապալ պուլրրմըշտիր։

—Տիւն պէրմիսթատ ագտը իճթիմա իտէն մէճլիսը խասսը վիւքլատա. Սիվէյիչ գանալը վէ պիւտէյ մէսէլէլէրի հագգընտա արիզ ու ամիգ միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ տիր։

—Մէսարիֆը վագբասը ճէպը Հիմայունատան թէվֆիյէ պույրրմադիւզրէ, ախիրէն վէֆաթ իտէն Սուրիա վալիսի Հաճի Նաշիտ բաշանըն մէզքուր իւզրինէ պիր թիւրպէ ինշասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Իթալիա սէֆարէթի՝ կէչէնտէ Շգօտրատա Իթալիա թէպասասընտան Բասթօրէ Նամ ճիզվիթ բահիպինի գըրտա թիւֆէնքլէ թէլէֆ իտէն գաթիլլէրին թէհարրի օլընմասը իչիւն նէզտր Պապը Ալիտէ եէնիտէն պագը թէչէպպիւսաթտա պուլընմըշ տրը։

—Սուրիա վիլայէթի տախիլինտէ Լազբիյէ սանճաղընտա պագը գարիյէլէրտէ պիր նէվի պուլարգ իլէթի զուհուր իտիւպ 80 քիչի պու իլէթտէն վէֆաթ իթմիշ օյմաղա, Սըհհիյէ տարիէսի՝ մէզքիւր խասթալրգ հագգընտա իճրան թէտգիգաթլա թէտասալրը լազմէյի իթթիսիազ իթմէքի իւզրէ մահալը մէզքիւր գարիպէն պիր հէյէթը սըհհիյէ իզամ իտէճէքտիր։ Իշպու խասլէմանիատան միւպայաա իտիլէն միւքէմմէլ պիր էյնէ՝ շիմալի Սիբրէճի իսքէլէսի էօնիւնտէ տուրմագտա տրը։

Մէզքիւր ֆապրիգատա տահա 300 օվա թօրու մէվճուտ օլուպ, բէյտէրբէյ կէլէճէք տիր։

Թօբխանէի ամիրէ ֆէրիգանընտան Սապիթ բաշա հազրէթլէրի՝ տիկէր սահիլ թօբլարընը արմագ իւզրէ կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ Ալէմանիատա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթմէտէն հարէքէթ էյլէյէճէք տիր։

Շըմէնտֆէր էլի իսագ խաթլարընն գարիպէն քիւչատ օլընաճագը միւնասէպէթլէ Աւսթրիա հիւքիմէթի իլէ հիւքիմէթը Սէնիյէ պէյնինտէ պիր բօսթա իսթիլֆը զուհուր իթմիշտիր։

Աւսթրիա տէվլէթինին Սէլանիքտէ պիր բօսթախանէսի պուլընտրդը մարիմ օլուպ, տէվլէթը միշարէյէհա՝ իլիթիսագ խաթլարընն քիւչատրը միւթեազրպ էվրօբա բօսթա չանթարընընն մէզքիւր բօսթախանէ վասէթասը իլէ թէամի օլընմասընը թէքլիֆ իթ միշ իսէ տէ, հիւքիմէթը Սէնիյէ՝ մէմալիքը Շահանէտէ էճնէպի բօսթախանէլէրինին վիճուտրնը էսասէն բէտտ իթմէքտէ օլտրդընտան, վէ բօսթա ահնամէլէրի մուճիպլինճէ պու հագգ միւնհասրբէն Սէլանիքտէ քի Օսմանը բօսթախանէսինէ ահտ պուլընտրդընտան պահվա, պու թէքլիֆի ղապուլ իթմէմիշ տիր։

Հիւքիմէթը Սէնիյէ հիսապընա օլարագ մէշհուր Գրիւբ ֆապրիգասընտա իմալ օլունմրշ օլան թօբլարտան 35½ սանթիմէթրօլրգ վէ 81000 քիլօ աղրլրլրզընտա 2 պէօյիւք թօբ իլէ պէհէրի 750 քիլօ աղրլրզընտա 650 ատէտ կիւլէ՝ պու կիւն վէ եախօտ եարընն սագագ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտէճէք տիր։

Պու կիւլլէրը՝ 18 քիլօմէթրօլրգ մէսաֆէ գաթ իթմէքտէ օլուպ, մէզքիւր թօբլարտան պու կիւնքի կիւն պիլճիւմէ տէվլէթլէրտէ անճագ 8–10 թանէ մէվճուտ տրը։ Ուզունլրգլարը 12½ մէթրօ տրը։

Պու գապէլ թօբլարը չրգարմագ իչիւն մուզ ատէմա մախսուսէն Ա-

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պունտան ագտէմ եազրլտրդը վէճճ իլէ, Պիլճիք սանճաղընտա Կէօլ Թազար նահիյէսինտէ պագը էրմէնի գարիյէլէրինտէ զըմլրգ եիւզունտէն գարուէրթ ու սէֆալէթ՝ տէրճէի նիհայէյ վարմշ օլարը՝ կիպի, Պիլճիք Առաջն. Փոխանորդը Տ. Գաբրիէլ Հայր թարաֆրնտան պու քէրրէ քշիտ օլընան պիր թէլէկրաֆտա մանէթթէսսիֆ օգուտրը-նա կէօրէ, նահիյէի մէզքիւրէտ Զալգարա գարիյէսինտէ տախի գահճ ու ղրլա քէսպը չիտէթ իտէրէք, աճլրգ եիւզունտէն մէզքիւրէ իտէնէր չօղալմրշ օլտրդընտան, պու հայը սէֆալէթիյլե իմալ իւզրինէ մէրճիինին նազարը տրգգաթ ու մէրհամէթինի տավէթ իտէրիզ։

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌ ԱՆԴԱՄՈՒՀԻՍ

ԱԶԳ. ՀԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ազգ. Հայ. Ընկերութեան հիմնադիր ժողովն ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ շաբաթ, մարտ 18, ի Բերա, Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ խորհրդարանն։

Առեանը պիտի բացուի ի ժամ 7։

Կը խնդրուի Ազգ. Երեսփոխանու. հիներէն, որ հաճին իրենց ներկայութեամբ պատուել սոյն նիստն և կատարել պնու իրենց անդամակցական պարտականութիւնը։

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընթերցումն և վաւերացում նախորդ նստի առենագրութեան
2. Ընթերցումն Դիւանական թղթակցութեանց
3. Եռամսեայ համառատուութեան Տնօրէն ժողովոյ
4. Ընտրութիւն Առենապետի հիմ. նագիր ժողովոյ
5. Առաջարկութիւնք Երեսփոխանուհեաց։

Ի դիմաց հիմնադիր ժողովոյ
Ազգ. հայ. Ընկերութեան
Առենադպիր առժամ. Առենապետ
Մ. Մելքոնեան Ե. Նուրուշ
14 մարտ 1888

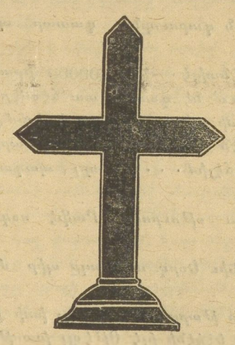

Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանէ թէ Ազգային Երեսփոխան և Մայր Եկեղեցւոյ երկսեռ վարժարանի Տեսուչ

ՍՏԵՓԱՆ ԷՖ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Յետ երկօրեայ անողոք հիւանդութեան իւր մահկանացուն կնքեց ի հասակի 48 ամաց յանմխիթար սուգ համակելով իւր լծակիցն, զաւակներն, բոլոր բարեկամները և Ազգը։

Հանգուցեալին յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարի վաղը ուրբաթ ժամը 4ին ի Մայր Եկեղեցւոյ, ուսկից մարմինը հանդիսաւոր Գումարուի նաւամատոյցը տարուելով պիտի փոխադրուի յեկեղեցին Խաչի և պիտի ամփոփուի իւր հարց դամբարանին մէջ։

17 մարտ 1888
Գումգարու

* *

ՃԵԼԷՎԻ ՇՈՒԷՆ

Էրնակ ճընսը պէշէրտէ իբի նէվի ալագ օլուպ, պիր նէվի ալէյագ սահիպլէրինին էֆալ ու տվալի՝ վէրաբէրտէի սէթր ու խաֆատէ վուգուա կէլիր, վէ նէվը տիկէրինին մարամէլաթը դայյուրանէսի աէնի վէ աշքեարը պիր սուրէթտէ վագը օլուպ, սահիպի՝ պէին էլ էհսանի քէսպրնամ ու չէօհրէթի իտէր։

Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի ազգի սերամէտանընտան չէօհրէթշիար Փափազեան Ստեփան էֆէնտի՝ պու ի քինճի սընրի էպնի պէշէրէ մէնսուպ օլտրդը հալտէ, պու քէրրէ ի-քի կիւնլիք պիր խասթալրգա միւպթէլա օլարագ, տիւնքի չարշէնպիկ կիւնիւ սաաթ 10 բատտէլէրինտէ թէրքը տաղտաղի տիւնեա իմ տիկինի թէէսսիֆը ազիմէ պէյան իլէ, էֆէնտիի մումիսիլէյ՝ պիթիւն միւտտէթը էօմրիւնճէ ումուր ու մէսալիհը միլլէթէ մեշղուլ օլմուշ պիր զաթը զայյուր օլտրդընտան, պու միւնասէպէթլէ թէրճէմէի հալինին պաշլճա պագը նօգթալարընը պէր վէճճը աթի նագլ ու տերճ իթմէյէ միւսաբէթաթ իտէրիզ։

Փափազեան Ստեփան էֆ. 1840 սէնէսինտէ Թոքէօյտէ թէվելլիւտ իտուպ, էն էվվէլ մահալլի Ս. Ներսիսեան մէքթէպինտէ թահսիլ իմիշ, վէ տիրացու Ղազու վարժապետեանին (մէրհում Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան) մէքթէպ արդատտը պուլունմրշ տրը։ 1849տա Փափազեան էֆէնտի Ս. Փրկիչ խասթախանէսի ճեմարանընա տուխուլ իլէ, օրատա քեֆֆէլի տէրսլէրինտէ իպրազը մէհարէթ վէ տիրայէթ իտէրէք, էրմէնիճէ հօճասը մէշհուր Զարմատճեան Գէորգ պատուելիտէն պէրէ իւնվանը մէարիֆինիյանընա նախլ օլուշ տրը։ Փափազեան էֆ. 1856տա իքմալը թահսիլ իտէրէք, էրմէնիճէ մուալլիմ մուավինիկի իլէ Իզմիրէ կիթմիշ, վէ օրատա Ս. Մեսրոպեան մէքթէպինտէ տալրը մէշհուր Հայկարան Փափազեան Ադրէաս վարժապետին եանընտա հօճալըգ իթմէյէ պաշլամշ տրը։

Փափազեան Ստեփան էֆ. Իզմիրտէքի հօճալըգ մէմուրիյէթի էնասրնտա տէրս քիթապը օլարագ պիր Քէրեանութիւն իլէ պիր տէ Թուաբանութիւն թէէլիֆ իտուպ, պու քիթապլար մաղհարը բաղպէթ օլարագ մուախիսէրէն տէֆաթլէ թապ օլընմըշլար տրը։

Փափազեան Ստեփան էֆ. իբի սէնէ Իզմիրտէ դալտրգտան սոնրա Տէրսաատէթէ ավտէթլէ, Ս. Փրկիչ խասթախանէսի ճեմարանընտա էրմէնիճէ իչիւն հօճա նասպ օլընմըշ վէ միլլէթէ պիր չօգ թաշրալը շակիրտէր եէթիշտիրմիշ տիր։

1858տէ Մատթէոս Կաթողիկոս՝ տավէթճի կէլմիշ օլան Միքայէլ Մանսարեանց վէ Լօրիս Մելիքօֆ իլէ պէրապէր Ս. Փրկիչ ճեմարանընը զիյարէթ իթտիկինտէ, իճրա օլընան բասիմէտէ Փափազեան Ստեփան էֆ. պիր նութգը պէշիզ իտրատ իթմիշ օլտրդընտան, Կաթողիկոս բէք թահսինին իտէրէք, մումայիյէհի վարդապետ թագտիս իթմէք իչիւն պիրլիքտէ Ս. Էջմիածինէ կիթմէսինի թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, օ զէմանքի Բաթրիգ Գէորգ Սրբազան մումայէյհի պրագմարշ տրը, զիրա Ս. Փրկիչ հոգաբարձութիւնը՝ Փափազեան էֆ. եէտիրլէ ճեմարանտա իճրա օլընան խալահաթրն տիւշարը խալէլ օլմասընը խսթէմմիշ տիր։

Փափազեան Ստեփան էֆէնտինին սարլ ումուրը միլլիյէտ մէպտահ տուխուլի 1860 սէնէսի օլուպ, Սահմանադրութիւն Տարեդարձրնն զիյնէթինի Հիւնքեար իսքէլէսինտէ թէէսիս իտէնլէրին սէրֆիրազը օլմուշ, վէ Հիւնքեար Իսքէլէսի սահրասընտա Սահմանադրութիւն իւզէրինէ էն էվվէլ էրմէնիճէ նութգը Փափազեան էֆէնտի իյրատ իտէրէք պիլճիւմէ հուզուրրն ալգըշլարընա նաիլ օլմուշ տրը։

Փափազեան էֆէնտինին տիկէր պագը նաղմաթը միլլիկէ իլէ պէրապէր Սահմանադրութիւն հագգընտա տախի Երգլէրի վար տրը։

Փափազեան Ստեփան էֆէնտի Ս. Փրկիչ ճեմարանընտա միւտերիսլիք իթմէքտէ իքէն, Գալաթա Թաղ. խորհուրդրնրն տավէթի իւզէրինէ Գալաթա մէքթէպլինին էրմէնիճէ հօճալրընը գապալ իթմիշ վէ 16–17 սէնէ միւթէմատիէն մէքթէպը մէգքիւրտէ հօճալրգ վէ միւտերիլիք իթմիշ վէ միլլէթէ մէսթաֆտ չակիրտլէր եէթիշտիրմիշ տիր։

1862տէ Փափազեան էֆէնտի Գալաթա Թաղ. խորհուրդընա ագա ինթիխապ օլընրպ, իշպու մէմուրիյէթի էնաստէ քիլիսէնին էմրէ ու ագարթը թէզայիւտ իթմիշ, վէ Գալաթա հարիգինտէ էմրէ ու ագարթը մէգքիւրէ միւհթէրէգ օլմուշ իսէ տէ, Փափազեան էֆ. իհթիյարթը թամիլա սիկուրթայա գօյմուշ օլտրդընտան, ազ վագթ սոնրա էմրլքը մէգքիւրէ տէրհալ ինչա օլընմրշ տրը։

Փափազեան էֆ. 1863տէ Ժամանակ սէրլէվհասը յլա օն պէշ կիւնտէ պիր քէրրէ պիր կազէթա նէշր իթմէյէ պաշլարպ, պու նէշրիյաթ 4 սէնէ տէվամ իմ միշ, վէ պատէհու Աբարա, Մոսա, Ա-ռ-ա, Օրտէր, Լրտէր, Փանլ, վէ սոն զէմանլարտա Հայրենիտէ պէնտլէր եազմրշ տրը։

Փափազեան էֆ-նին պաշլճա ասարը գալէմիյէսի պէր վէճճը աթի տիր։

«Ընթերցարան» տէրս քիթապը։ «Սրբազան պատմութիւն»։ Պէդճեան (Գազազ) Յարութիւն ամիրայի կենսագրութիւնը»։ մուխթասար «Ազգային Պատմութիւն»։

Փափազեան Ստեփան էֆէնտինին ումուրը միլիյէտէ էն բարլագ միւտտէթի՝ Երեսփոխանլրգ միւտտէթի օլուպ, էֆէնտիի մուամիլէյհ՝ 1870տէ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ ագա ինթիխապ օլընմրշ, վէ էքսէր մէսալիը միլլիյէ միւզաքէրաթընտա մուխալիֆ ֆրգա լուէսասը սիրքինտէ պուլընրպ, համթա սոն զէմանլարտա Երեսփոխանլար միայանընտա Պատրիարքական Քննադատ (Բաթրիգ միլլէրիզի) իւնվանընը ալագ ու իհրազ իթմիշ տիր։

Փափազեան էֆէնտի՝ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի իճթիմաարընտան բէք ազ տէֆա զայրուպէթ իթմիշ օլուպ, պրգմագ եօրուլմագ պիլմէյէն զայյուր վէ միլլէթբէրվէր պիր Երեսփոխան պուլընմրշ տրը։ Փափազեան էֆէնտի եազար, սէօյլէր, միւնազէրէ իտէր, վէ հէման հէր մէսէլէի միլլիյէնին միւզաքէրէսինէ ճան ու տիլտէն իչթիրաք իտէրէք, հագիգաթը հալին զահիրէ իխրաճընա անսամիմ իլէ գալպ սայ ու զայրէթ էյլէր իտի։ Փափազեան Ստեփան էֆէնին գուվվէի հաֆրզէսի բէք մէթին օլուպ, մէճլիստէ լիւզումը թագտիրինտէ պիր հալ վէ վագտա հագգընտա կիւնիւ, թարիխիյէ անխտէ ճէվապլար վերէրէք, միւթերիզնի իգնա իտէր, վէ կազէթա վէ էվրագը սաիրէյէ մախսուս պիր տէ քիւթուպանէսի պուլընտրդընտան, լազմ կէլէն պիր չէյլ կիւնիւ վէ նօմէրօսը յլա չրգարբպ հուզուրը մէճլիստէ տէտիկինի իսպաթ իտէր իտի։

Ս. Էջմիածին Կաթողիկոսընն ինթիխապը ախիրի միւզաքէրէսի էսնասընտա տախի Փափազեան Ստեփան էֆէնտի լիսան վէ գալէմիյէ սարքը մագտէրէթ իտուպ, ինթիխապը մէգքիւրընն ուսուլը գատիմը միլի իւզրէ իճրա օլընմասը խուսուսընտա բէք զիյատէ սայ ու զայրէթ իթմիշ վէ միւտախէլէի էճնէպիյէի թէղելիք էյլէմիշ տիր։

Սահմանադրութիւն իլէ Միլլէթ մէճլիսինին նիզամնամէի տախիլինինի Փափազեան էֆէնտի գատար քիմէ զիշնինտէ հրթգ իթմէմիշ, վէ պիր վագթ էֆէնտիի մումայիլէյհ մէճլիսը մէգքիւր Ատենադպրութիւնընը տախի իրթա իթմիշ օլտրդը կիպի, 1872 սէնէսինտէ տէ Քաղ. Ժողովա ազա ինթիխապ օլընմրշ, վէ պու մէճլիսին մուֆասսալ մուհասէպէսիյլէ իյդահնամէսինի Փափազեան էֆէնտի գալէմէ ալրպ նէշր իթմիշ տիր։

Փափազեան Ստեփան էֆէնտի՝ միւթէատտիտ միլլի գօմիսիոնարա տախի ազա օվուշ տրը։

Էֆէնտիի մումայիլէյհ՝ Ս. Երուսաղէմի չօգ սէվտիկինտէ, 1885տէ ֆամիլիասը ալա պէրապէր Երուսաղէմէ զիյարէթէ կիթմիշ, վէ օ սէնէտէն պէրու Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինտէ Ս. Երուսաղէմի տահա զիյատէ իլգիլամ վէ միւտաֆէա իթմիշ տիր։

Փափազեան Ստեփան էֆ. սէյահաթլար տախի իճրա իտուպ, Իզմիր վէ Երուսաղէմտէն մաատա Մարսրա, Էտրիէյէ, Ֆիլիպէյ, Բարիզ, Լօնտրա վէ Պէրլինէ տախի կիթմիշ տիր։

Էֆէնտիի մումայիլէյհ Էրմէնիճէտէն մաատա Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճայա տախի այնա օլուպ, կէչէն սէնէ մայիս 10ընտան պէրու Գումգարուտա Մարը վարժարան իլէ Լուսաւորչեան գրպար մէքթէպի միւտիրիյէթինի տէրէօհտէ իթմիշ վէ պու աղրը մէմուրիյէթինի քէմալը տիգգաթ ու իթթիհա իլէ էրգա իթմէքտէ պուլընմրշ տրը։

Փափազեան էֆ. պու բաղար էրթէսի ագշամ Գումգարուտան Գուրուչէշմէտէ քեաֆն խանէսինէ ավտէթ իթտիկինտէ, վաքօրտան չրգար իքէն, իւզէրինտէ ճիւղի պիր ֆէնալրգ տուրտուղը կիպի, ագշամ թաամրնը իտուպ եաթտրգտան սօնդրա կէճէ սաաթ 6 բատտէլէրինտէ տէ պիրտէն պիրէ չէտտա պիր նիւզուլ իսապէթ իտէրէք, պիր ազ սօնրա քէնտիսինի պիւսպիւթիւն զայպ իթմիշ, վէ հէր նէ գատար Ալանեան Տօգթ. Ստեփան բաշա վէ մուախիսէրէն տիկէր հէքիմէր եէթիշիպ լազմը կէլէն թէտավիլի իճրա իթմիշլէր իսէ տէ, քեար իթմէյիպ, նիհայէթ տիւնքի չարշէնպիկ կիւնիւ սաաթ 10 բատտէլէրինտէ Փափազեան Ստեփան էֆէնտի թէպսիմիր բուհ իթմիշ տիր։

Փափազեան էֆ. իքիսի էլբէք վէ պիրի գրշ օլարագ բիչչիք եաչտա իչ նէֆէր էվլատ թէրք իթմիշտիր։

Փափազեան Ստեփան էֆէնին վէֆամը՝ զայիֆաթը մուէսսիրէի միլլիյէտէն օլտրդը կիպի, միւհթէրէմ ֆամիլիասընը տախի միւսթաղրագը եաս ու մաթէմ գրբիշ օլտրդընտան, կէրէք զէվճէի միւհթէրէմէսինէ վէ կէրէք էվվատ վէ թէպլիւգաթընա լազմէյի թաագիյէթի պիլճրա, ճէնապը հագգին թէպլիյէթը սամտանիէսինի թէմէնինի իտէրիզ։

* *

Տիւն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Դիմաքսան Տ. Հմայեակ Եպիսկոպոսը, վէ Մուրատեան Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրի տախի Սեբաստեան Արժ. Տ. Կարապետ քահանայ իլէ Մաշտոցեան Մեսրոպ սարկաւագը, քէնտի թարաֆլարընտան Փափազեան էֆէնտիի կէօրմէք իւզրէ Գուրու չէշմէյէ իրսալ իթմիշ օլտրգլարը կիպի, տիկէր պիր խայլի բէհսպիր վէ զէվճէի միւհթէրէմսինի տախի տիւն մահալը մէզքիւրէ խասթա կէօրմէյէ կիթմիշլէր տիր։

ՏՈՒԲՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷԻ ՕՍՄԱՆԻՕՒ

մէճլիսը իտարէի թարաֆընտան

Իլան

Շըմէնտֆէր բիյանգօսընն 1888 ապրիլ գուրասընտա իսապէթ իտէն իքրամիյէլեր իլէ ասֆրիկանլարն՝ 100տէ 58 նիսպէթինտէ թէէսիսէ օլընաճագը՝ Բուսէյի չրմէնտրֆէր թահվիլաթը համալլէրինէ իլան օլընը։

Տէրսատտէթ 24 մարտ 1888

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Ալաֆր. մարտն 2նճի կիւնիւնտէն իթիբարէն հէր կիւն սաաթ ալաֆր. 10տան 3 պուչուղա գատար Օսմանլը Պանգասընտա, ապրիլ 1տէ քէչիտ օլընաճագ գուրայա մախսուս շրմէնտրֆէր բիյանգօսը բրօմէսլերի ֆիրուխթ օլընմագտա պուլընտրդը իլան օլընը։ 10—10

ԷԹ ԵԷՄԷՔ

ՊԻՐ ՄԷՃՊՈՒՐԻՑԷԹ ՄԻ ՏԻՐ

(Տե՛ւդէ Նո՛ւեէրէն գէլ՝ ի Էրզ՝)

Էվրօբալրլար, վէ էզճիւմէ Ինկիլիզլէր, էթ եէմէքլիյին պիր մէճպուրիյէթ օլուպ օրմանսը իւզէրինէ միւճատէլէ իթմէքտէ օլսունլար։

Պիզտէ վէ էզճիւմէ Անատօլուտա տախի էթ եէմէքլիք, եաշամագ իչիւն պիր շարթը էվվէլ մի տիր տէյիւ մի տիր, պիզ տէ օնտան պահս իստէրիմ։

Պիզ կէօքսիւմիզի կէրէ կէրէ տէյպիլիրիզ քի, եաշամարը վէ հաթթա բէք ալէա սուրէթտէ եաշայապիլմէմիզ իչիւն, միճէրբէտ էթ իլէ պէլէնմէմիզ պիր շարթը էվվէլ տէյիւ քի, շարթը սանի պիլէ տէյիւ տիր։

Պիզտէ էն սաղլամ սուբէթտէ վէ էն ուզուն միւտտէթ եաշայանլար, տիչէրի վէ միտէլէրի իպրանամիշ օլանլար, էն ազ խասթա օլանլար, վէ էն ազ հէքիմի վէ սպէշարա բարա վերէնլէր, միճէրբէտ էն ազ էթ եէյէնլէր տիրլէր։ Էվվէլրէրի տէ պէօյլէ իսիշ վէ էլան տա էնինէ էօյլէ տէվամ իթմէքտէ տիր։ Նէ տէնիր ի-սէ տէնին իչին հպիգարը հալի պու տրր։ Իսթ եանընն հիքեայէ-սինի վէ սանաթճա թէֆէրրուաթ-լարը տա, տօգթօր տօսթլարրմըզ-տան պէքլէրիզ։

Էվվէլ էմրտէ, կէօմրիւքլէրտէ, եաբուլարտա վէ սաիրէտէ իչլէմէք-տէ օլան Անատօլու համմալարա, ըէնչպէրլէրէ վէ էմնալինէ պագրլրը-ն։

Պունլար, էն ազ էթ եէյէն թա-գրմանա, վէ պագրլարը տա հաֆ-թալարճա աղըլարրնա էթ լօգմա-սը գօրմամագտա օլտուգլարը հալ-տէ, գուվվէի պէտէնիյէլէրի, սրհ-հէթլէրի, վէ չալըշմագ իգթիտար-լարը իլէ, հէր կիւն միւճէրբէտ էթ քիւլպասթըրը վէ շարապար իլէ պէս-լէնէն շէհրիլէրիմիզտէն պիր գաչ-նը եղնպ սուլարընը չըգարմագ գուտրէթմինէ մալիք պուլունըյօր-լար։

Զօգ տէֆա, եումուրթա, սիւտ, թէրէ եաղը, էքմէք, բէյնիր, վէ էմալէրինին տէյիւ, հաթթա սո-ղան սարմուսաղը պիլէ, էթ իւզէ-րինէ օլան ֆիւթուհաթլարը էսէրի կէօրիւլյօր։ պունըն ինքեար օլու-նաճագ պիր թարաֆը տա գալմա-մըշ տրր տէյու զանն իստէրիզ։

Էկէր սօղան սարմուսագ վէ եօ-զուրտ էվլատլարը, հէր կիւն էթ քիւլպասթըսը վէ շարապար իլէ պէսլէնէնլէր կիպի, ալէա վէ հավա-տար խանէլէրտէ եաշամագտա վէ եաթրպ գալմագտա օլսալար իտի, աճէպա քէնտի գուվվէթ վէ սրհհէ-թի պէտէնիյէլէրի տահա նէ՛ գա-տար էթճիլէրինքինէ ֆայիք պիր հալտէ պուլունմըշ օլաճագլար իտի։

Ֆիլվագը, Սթամպօլտա իմրարը վագթ իթմէքտէ վէ չալըշմագտա օ-լան Անատօլլու վէ Ռումէլիի համ-մալարրմըզ, ըէնչպէրլէրիմիզ, էպնի-յէ տիվարճրլարրմըզ վէ տիւլկէրլէ-րիմիզ, պաղչէվանլարրմըզ, վէ սաի-ըէմիզ տախի չօգ տէֆալար խասթա տիւչմէքտէ տիրլէր։

Ֆագաթ զանը աճիզանէմիզճէ, պունլարրն խասթալրգլարը, զիտէ ֆէնա, հավասրզ, նէճմագ, գարան-լրգ, վէ քէօհնէ խան պուճագլարընտա վէ պօտրումարտա իսքեան իթ-մէքտէ օրմալարընտան նէչէթ իթ-մէքտէ տիր, նէ թէքիմ հէր կիւն էթ քիւլպասթըրը, խաշամասը, գը-զարթմասը վէ էմնալի եէմէմէլէրին-տէն վէ շարապ իչմէմէլէրինտէն։

Պիր տէ կիտիլսին Անատօլունուն իչէրիլէրինէ, վէ օրալարտա թահ-գրգագաթ իճրա իտիլսին։ պագալրմ էթճիլէրին հայրէթի նէ՛րէլէրէ վա-րաճագ։

Անատօլուտա էօյլէ եէրլէր վար տրր քի, էհալի, սէնէտտէ անճագ ի-քի իչ տէֆա էթ տէնիլէն չէյի աղ-զինա գօրմագտա տրր։ ֆագաթ բէք չօգ եէրլէրտէ տէ, բէք բէք այտա պիր տէֆա էթին չէնիսէնէ պագրլ-մագտա տրր։ հէյէ արթրգ հաֆ-թատա պիր տէֆա եէրմիչէր օթուզ-զար տիրհէմ էթ եէնիլիր իսէ, օ տա բէք պէօյիւք պիր սիւս վէ իարաֆ-ճրլրգ տրր։

Պու տա էթ գրթլրզինտան վէ ֆէվգէլատէ պահալրլրզինտան տէ-յիւ տիր։

Վէ պէյքի տէգօյուն վէ ինէյին էն չօգ պուլինտրգլարը եէրլէրտէ, պիլաքիս էն ազ էթ եէնմէքտէ տիր։

Զիւնքի Անատօլլու վէ հաթթա Ռումէլիի գօյունլարը վէ ինէք սահիպլէ-րի պիլէ, գօյունլարը վէ ինէքլէրի, էթլէրինի եէյիպ պէօլէնմէք իչիւն տէյիւ, իլա սիւտինի ալրպ իչմէք, վէ գայմագ, եօղուրտ, թէրէ եաղը վէ բէյնիր եաբմագ, թիւլէրինի գըրբրպ ալմագ, վէ չիքթ սիւրմէք, վէ չօղալտրլապլտրի գատար հայվան սաթրպ բարայա գավուշմագ իչիւն սագլամագտա տրրլար։

Պու ճիւմլէ իլէ, զանն խէրիզ քի խուսուսի իլէ Անատօլու էհալիսինին, սրրթ սիւտ, եումուրթա, եօղուրտ, բէյնիր, թէրէ եաղը, էթմէք, վէ պալ վէ էմալի էսէրի օլան գուվ-վէթ վէ սրհհէթի պէտէնիյէլէրի, Ինկիլիզլէր կիպի տօյա թօքա էթ եէմէտիքլէրի կիւնիւ քէնտիլէրինի աճ գալմըշ ատտ իտէն էթճիլէրիմի-զին էբէյիճէ աղըլարրնը սուլաթա-ճագ հալտէ պուլինրյօրլար։

Պաղըլար, պու հալի, Անատօլու-նէն ալէա հավասընա վէ սուլունա համ իտէյօրլար։

Պունտա էբէյիճէ պէօյիւք պիր սահիհլիք պուլինմագտա տրր։ ֆա-գաթ Անատօլուը վաթանտաշլարը-մըզ պիր չօգ եօղէ եէրլէր տէ կէօս-թէրէպիլիրլէր քի, հավալրը ֆէնա օլտրգլարը վէ օրթա եօղլու պիր սուլարը տա պուլինմատրը հալտէ, երինէ օրալարրն էհալիլէրի, հաֆ-թալարճա վէ ալարճա էթ եէմէ-մէքտէ վէ սաիր չեղէր իլէ պէսլէն-մէք իչէն, եինէ բէք ալէա եա-չայօրլար։

Ֆիլվագը հավա վէ սու, բէք պէօ-յիւք չէյլէր տիրլէր։

Մէսէլա Ինկիլթէրատա վէ տահա սաիր բէք չօգ մահէլլէրտէ, պիր ա-տէմ, սապահչլարն պիր էյի գահվէ ալթը իլէ միտէսինի պէպլէմէքսիզին խանէտէն տիչարը չըգար վէ իչէ կի-տէր իսէ, տէրհալ իչէրիսի էգիլիպ, իւզէրինէ պիր մէճալըրզլրգ վէ պա-գէն պայկինրգ կիպի պիր չէյ տէ կէլիյօր։

Պիզտէ իսէ, Անատօլուէն իչէրի-լէրինէ կիթմէյէ հաճէթ եօգ տրր, նէֆսի Սթամպօլտա պիլէ չալըշմագ վագթլարը նիզամընտա օրմատրրն-տան չօգ տէֆա չէվֆագլա պէրա-պէր, պիր եուտում սու վէ գահվէ իչիրմէքսիզին պիլէ տիչարը չըգըրյօր, վէ երինէ չալըշմագ վագթի նիզամ-սըզլրը օլարդ կիւն օլյօր քի, օն բարալրգ պիր գուրու սիմթ իլէ տէ ագշամ իտիլյօր։

Պու ճիհէթին, Թիւրքիամրզ հա-վասրնն վէ սուլունն ալէալրը է-սէրի օլտրը ինքեար օլունամագ։ ֆագաթ էկէր սաիր մահալլէր էհա-լիլէրի թապիթթին պու իհսանն-տան մահրում՝ պուլունմագտա, վէ գարնլարը պիր էյիճէ տօյմատրգճա խանէլէրինտէն տիչարը չըգամմագ-տա վէ չալըշամամագտա իսէլէր, պու պիր իսպաթ տէյիլ տիր քի տօյա-ճագ գարրն, միճէրբէտ էթ իլէ տօյմուշ օլմալը տրր։

Էթ եէմէքլիյին պիր մէճպուրիյէթ օլմատրզինա պիր իսպաթը քէաֆի տախի չու տրր քի, օ տէտիրիմիզ ֆէնա հավալը վէ ֆէնա սուլու եէր-լէրտէ եէմէք եէնմէքքսիզին խանէ խարիճինէ չըգըլըպ չալըշըլմամագ-տա իսէ, միճէրբէտ էթ թաամինա իհթիյաճ պուլունմայրպ, պիր աղ սիւտ վէ չայ իլէ միտէ խօշնուտ ի-տիլէպիլտիյի հալտէ տախի իշ եինէ եէրինի պուլյօր։

Պիր տէ պաղը տօգթօրլար հէր սրրատտա վէ հէր հալտէ գուվվէթլի էթ եէմէքլէրի իսթիմալ օլունմասը-նա իսրար իթմէլէրի իլէ էթին ֆա-զիլէթինի կէօյլէրէ եիւքսէլթմտիրլէ-րի հալտէ, հա՞նկը մուալիճէլէրին-տէ էթ իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Հա՞նկը սպէշար մաղազասընտա էթ պուլունմագտա տրր։

Գուվվէթլի գուվվէթսիզ, աղ գուվվէթլի եախսատ չօգ գուվվէթլի հէր նէ գատար մուալիճէ թէրթիպ իտիլյօր իսէ, օթ վէ քէօք իսիլա-սալրը վէ պաղը քիմէեվի չէյլէր-տէն իպարէթ պուլունուպ, պունլարրն իչինտէ էթ եախսատ էթ խիւ-լասասը տա պուլունտրզինը ասլա ի-չթիմամիշիզ տիր։

Ելհասրլ, պիզիմքի գատար թա-պիաթրն հավաճա վէ սուճա իհսան-լարրնա նալլ պունունմամրզ օլան պաղը միլքլերտտ վէ էդճիւմէ Ին-կիլթէրատա պիլէ էթ իսթիմալինէ պու գատար գարշը սէօյլէնտիյի վէ եաղըլտրզը, վէ հաթթա աղըզլարը-նա ասլա էթ գօրմամայա ահտ իթ-միշ օյուպ էթսիզ տախի բէք ալէա սուբէթտէ վէ էվվէլքինտէն տահա բահաթ եաչայան վէ պէսլէնէն ճէ-միյէթ աղալարը պուլունտրզը հալ-տէ, արթրգ պիզիմ միլքիմիզտէ, էթ իսթիմալինին պէհէմէհալ էլզե-միյէթի պուլունմամասընա դանաա-թը քեաֆի հասրլ օլամմագ մի։

Ասրլ ասգթօր էֆէնտի տօսթլարը-մըզին էնպարը տրգգաթլարընա հէ-վալէ էյլէսէք, վէ թահրիրէն ճէ-վապլարընը իսթիրհամ իթմէք արզ-ուսընտա պուլունտրզրմըզ պաչլըճա պիր ճիհէթ տախի չու տրր քի, քէսիլէն հայվանլար իւզէրինտէ մէվճուտ պուլինան նէվ պէ նէվ կիզլի վէ աչքեաբ խասթալրգլար տա-խի, անլէրի եէյնէլէրին վիճուտլէ-լէրինէ ինթիգալ իտէ՞ր մի իթմէզ մի։

Պիզճէ պու մէսէլէ, թրպպճա էն միհիմ մէսէլէլէրաէն պիրիսի տիր։

Վագա չիմտի համտ օլսուն քէսի-լէճէք գօյունլար վէ ինէքլէր տախի մէմուրիյինը պէլէտիյէ թարաֆրնտան թէֆթիչ օլունուպ, սրհհէթի մու-ղիրը ատտ իտիլէնլէրին բարիթախթը-մըզա խիսալ օլինմալարը պիլէ մէն իտիլմէքտէ տիր։

Ֆագաթ մարազ վար քի խարիճանէն անլաշըլապիլիր, վէ մարազ տա վար տրր քի, նէ գատար տրզգաթ ի-տիյսէ խարիճանէն անլաշըլամազ։

Ինսանլարտա ազլ ու ֆիքր, ֆէ-բրասէթ վէ լիսան պուլինրզ, խաս-թա օլանլար, նէրէլէրինին աղըր-մագտա օլտրզինը վէ նէ հիսս իթ-մէքտէ օլտրգլարընը միւմքին սէր-թէպէ թարիֆ խուպ հէր սուբէթ-լէ իշի անլաթապիլմէքտէ իքէն, եի-նէ մարազար պուլինրյօր քի ասըլ-լարը անլաշըլամայօր, եախսատ տահա ֆէնասը օլարագ, պաղը տօգթօրլար իշի պիր տիւրլու քէշֆ իթմէքտէ, վէ տիկէրլերի տէ տիկէր պիր տիւ-րլու քէշֆ իթմէքլէրինտէն, չօգ տէ-ֆա տա իշպու միւպալէնէթի էֆ-քեարտան, էյի օլապիլէճէք խաս-թալարրն հալլերի տահա զիյատէ ֆէնալաշմագտա վէ էօլիւմ պիլէ զուհուրա կէլմէքտէ տիր։ Նասրլ քի պունուն չօգ էմնալլերի էէօրիւմիշ տիր։

Բէք ալէա։ պէօյլէճէ աղրը տիլ, ագլը ֆիքրի, վէ ֆէբրասէթի օլան պիր խասթա, քէնտի մարազընը տօգթօրա անլաթամատրը վէ տօգ-թօր տախի անլայամատրը հալտէ, աղրը տիլի օլայան վէ պիր մարազ պուլինտրզընը վէ պուլինմատրզընը անլաթամայան գօյունուն եախսատ լինէրին, էօյլէ պիր կիզլի մարազ վէ խասթալրզը պուլինրզը նա՞սրլ ան-լաշըլապիլէճէք, վէ սաբ սաղլամ հայվան իլէ կիզլի մարազը պուլինան հայվան նա՞սրլ պիր էյիճէ թէֆրիք օլունապիլէճէք, վէ էկէր հայվանրն մարազը՝ անը եէյէն ինսանրն վիճի-տինէ տէ ինթիգալ իտէպ՝ լիր իսէ, էհալինին սրհհէթինի քէմալը տէրէ-ճէտտէ մուհաֆազա իլէմէք նա՞սրլ դապիլ օլապիլէճէք տրր։

Շիմտի եա օ տրը քի, հայվան մա-ղը ինսանա տա կէչէր, եա եօգ-սա հէր նէ տախի օրա, քէսիլէն վէ էթի բիչէն պիր հայվանրն խասթա-լրզը, ասլա անլէրի եէյնէ ինսանլար-ըն վիճուտինէ ինթիգալ իթմէզ։

Էկէր ինթիգալ իթմէզ իսէ, օ ա-լէա։ եա ինթիգալ իտէ՞ր իսէ։

Վագա պիզ ֆէնը թրպպա աչի-նա տէյիլիզ։ ֆագաթ իչիթմիշ վէ օգուտմուշուզ տրը քի, ինսան վիճ-ուտինտէ հուսուլէ կէլէպիլէն հէր մարազ վէ խասթալրգ, հաթթա վէ-բէմ իլլէթի պիլէ հայվանլարտա տա-խի մէվճուտ պուլինմագտա տրը։

Պու ճիհէթտէ իչին հալի կէրէյի կիպի աղրըլաշըր, վէ էթին ֆահ-տէսինտէն զիյատէ մաղարրաթը թարաֆրարը մէյտանա չըգըպ, օլ վագթ եումուրթանրն, սիւտինի, սէպզէնին, թէրէ եաղընրն, էքմէ-յին, ֆասուլեա պակլա վէ նօհու-տուն, վէ սաիրէնին գըյմէթլէրի տահա զիյատէ եիւքսէլմիշ օլուր։ էկէր պունլարտա տախի պիր մա-ղազ վէ խասթալրգ եօգ իսէ։

Էթ խասթիմալի, պիզտէ տախի, էվ-վէլքինէ նիսպէթէն կիթմէքճէ իզ-տիյատ պուլմագտա, վէ էթսիզ եա-չամագլըզը մումքինսիզ եախսատ մուղիրը օյտուզընա տարը պիր իթի-գատը գավի քէօք սաղլամագտա օլտրզընտան, ումմէմիյէթէ ախտ օ-լան պու մէսէլէնին պիզտէ տախի էբէյիճէ թէֆթիչ օլունմասընը ար-զու իթմէմիզլէ պէրապէր, նասրլ քի պաչէատ տախի զիրբ էյլէմիշլիգ տրը, ասլ անլէրի եէյնէ ինսանլար-ըն վիճուտինէ ինթիգալ իթմէզ։

«Պիզ միւսթէմլիքեաթլար զայպ իթ-միշլիգ տրը։ լաքին ֆէթհ իթտիկի-միզ մէմալիքի, խարիճտէ տէյիլ, պլին-նէֆս Բարիզտէ զայպ իտիյօրը։ Բօ-լիթիգաճա խասթալարրմրզ պունա սէպէպիյէթ վէրիյօր։ Գանատայը տէրմիրան իստէյիմ։ պիզիմ խաթէյի-միզ օլմագարզն պու մէմլէքէթի Ֆը-ռանսրզ օրմուշ տրը։ Ֆրանսա գա-ըրշմագարզն մէմլէքէթը մէգքիւրէ՝ սրրֆ էֆքեարլա ֆէթհ օլունմըշտրը։»

Պատէհու Մ. Ժիւլ Սիմոն՝ ասքէր նէֆէրաթը տէյիլ, միսիոնէրլէրին թէէոիսը միւսթէմիքեաթ իթտիքլէ-րինի պէյանտէն սոնրա, էն զիյատէ ըզ-տրրապաթ պուլինան մէմալիքի տայ-մա ինթիխապ իտուպ կիտէն բահիպէ-լէրին (մայրապետէրին) իճրա իթ-տիքլերի վազիֆէսին պահս իթմիշ, վէ Աֆրիգատա գարտոնալ Լավի-ժըրինին իյֆա իթտիկի վազիֆէյի իյմա իտէրէք մէգալէսինէ չէօյլէճէ խիթամ վէրմիշ տիր։ «Ամիրալ Տիւ-բէռէ, մարէշալ Պիւժօ տէյիկ, բիս-գօբսս Աֆրիգայը պիգէ վէրէճէք տիր։ Օրա ատամարրընն գալպինէ Ալլահ ֆիքրի խտաղ իտինիզ, մէ-տէնիյէթի վէ վաթան ֆիքրինի տա-խի օրայա խտաղ իտէճէքսինիզ։»

Պու նութգ ումումի հուզզար թա-բաֆրնտան էյլրրմամալրլա ալգրշ-լանմըշ տրը։

Մ. Ժօրժ Բոխ՝ տախի «Շարգ մէք-թէպլէրի վէ Շարգտա Ֆրանսրզ նու-ֆուզը» հագգընտա պիր նութգը պէլիզ իյրատ իտէրէք, ճէմկիյէթէ խի-թամ վէրմիշ տիր։

---

(163)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊ

ՄԻՐԷԼԼԻՅԻ

ԳՈՍԱՂԻՔ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԼԻՆ

Ժօրժ։—Աճապա սիզին թախմինինիզճէ էվ նէ՞ տէյէր։ . .

Տօգթօր Վ.—Տօգթօրըն մութասարրզի օլտրզը էմլաքը տախի միւպայէա էթմէյլի տիր։ Էմլաք իլէ թէքմիլ միւթէրիլէրինի 350-400000 ֆրանգ թախմին իտէրիմ։

Ժօրժ։—Օ՛, օ՛, չօգ տրր։

Տօգթօր Վ.—Էկէր Ռիթնէր պունըն իքի գաթրը իսթէմէզսէ քէնտինիզի մութ-լու սայընրզ։

Ժօրժ։—Իչի անլամագ իչիւն գալգայրմ չարուճագ օրայա կիտէյիմ։

Տօգթօր Վ.—Էվվէթ, կիտինիզ։ Էկէր բաղարլըզընը պիթիրիր իսէնիզ, սէրիան պանա պիլտիրինիզ։

Ժօրժ։—Եա կէլիպ սիզի կէօրիւր, վէ եախսատ պիր մէքթուպ եազարրմ։

Տօգթօր Վ.—Բէք ալէա, օլուր։ . .

Ժօրժ։—Էյ մուխթիրլ՞մի։ . .

Տօգթօր Վ.—Օ ճիհէթճէ միւսթէրիհ օլընրզ, էյիճէ թէտգիգ իտէր վէ օլու-րը օլմազը քէմալը պիթարաֆի իլէ թահգիգ ու թէֆթիչ իթտիքտէն սոնրա տի-կէր պիր մուխթիրէ իլէ ճէվվալընը եազրպ Մըլէօնտէ սիզէ եօլլարրմ, եախսատ կէ-լիպ ալըրրընրզ։ . .

Ժօրժ։—Թէչէքքիւր իտէրիմ, էքսիք օլմայընրզ, հօճամընրզմ։ Ալլահա ըսմար-լատրզ։ . .

Տօգթօր Վ.—Վար սէլամէթլէ, էվլատրմ։

Հօճասը՝ Ժօրժըն էլինի սրգրզպ տախրէնին գաբուսընա գատար պէրապէր կիթտի։

Ժօրժ՝ նէրտիվէնտէն էնէր իքէն քէնտի քէնտիյէ։—350-400000 ֆրանգ, բէք չօգ տրը, տէչէքթ վէրիյօր։ Մատմազէլ Պալթիւս՝ նէ գատար տա ճէօմէրտ օլա, աճապա պու ճէսիմ մէպլաղտան իւ՞րքմէյճէք մի տիր։ . . Ֆարզ իտէլիմ քի խաս-թախանէյի միւպայէա իթմէք իչիւն լազըմ կէլէն մէպլաղը պանա թէտարիք իթ-սին, պէն պու մէպլաղը սօնրզա նա՞սրլ էօտէյճէճյիմ։ . . Էլհասրլ, պագալրմ նա՞-սրլ եաբարրզ։ . .

Տէլիգանլը թապպպ պիր քիրա արապասընա օթուրուպ, Բաֆէ սօգաղընտա խասթախանէնին էօնիւնէ չէքտիրտի։

Օ կիւնիւ տօգթօր Ռիթնէր՝ Ֆայրիստէն Նիւ Եորգ տամկալը պիր մէքթուպ ալմրշ իտի։

Պու մէքթուպ՝ էօյլէ սօուգ վէ գըսսա պիր թարզտա եազրմրշ իտի քի, էկէր չայէտ պաչալարրընը էլինէ կէչսէ, պանքէրին եէկէնի իլէ Օթէօյլ խասթախանէ-սինին հէքիմի արասընտա միւնասէպթը մահրմանէ պուլինտրզընը խաթր ու խա-յալինտէն պիլէ կէչիրմէզ իտի։

Ֆայրիս՝ Մատամ Տըլարիվիէր իլէ գըզընը էյիճէ կէօզէթլէմէսինի տօգթօրա թավսիյէ իթմէքլէ իքթիֆա իթմէքտէ իտի։

Իչպու մէքթուպընն եազըսը պաչգա պիր սիյագտա եազրմրշ, վէ իմզա տախի Ռիթնէրտէն պաչգա քիմսէնին օգույամայաճաղը պիր թարզտա եազրմրշ օլտրզընտան, Ֆայրիսին գալպինտէ չիւպհէ մէվճուտ օլտրզը վէ հիչ պիր սէրրիթէ վէր-մէք իսթէմէտիկի՝ պունտան անլաշըլմագտա իտի։

Եալընրզ պիր իպարէ՝ հէր նէ գատար զահիրէն զարարսրզ կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, Ամէրիգայա հարէքէթ օլունտրզընտան պիր կիւն էվվէլ գարարլաշտրրլ-տրզը իւզրէ զիյրինէ իքի չըգիզ չէքիմիշ օլմաղա, իչթէ պունտա տէչէքթի պիր մանա վար իտի։

Մէքզիւր իսպարէ չու աթիտէքի տիր։

«ԼԱԳԲՐՈՏՍԸՆԸ ԻԹՄԻՇ ՕԼՏՐԶԸՄԸԶ ԱԳԶԷՑԻ ԵԱԹԲՐՄԱՂԱ ՊԱԳԲՆԸԶ։»

Պու մուամմալարի իպարէյի Ռիթնէր քէնտիսի սէօյլէմիշ օլտրզընտան, օնա ասլա իքի տիւրլու մանա վէրմէզ իտի։

Ֆայրիսին ասըլ՝ֆիքրի չու իտի։

«Ավտէթիմտէ նէ անառընը նէ գըզընը սաղ պուլմամալրյըմ։ Պու չէյ իչիւն սիզտէ էյիճ վասէթալար վար տրը, անլէրի խսթիմալ իտինիզ։»

Ռիթնէր քէնտի քէնտիյէ։—Եանի ֆիքրինի տէյիչմիշ, էտամէ իլէ ժաննրն վիճ-ուտընը օրթատան գալտրրմալրյըմ։ Սէվկիւլիւ չէրիքիմ՝ կիթմէզտէն էվվէլ պու թէսվիյէի գաթիյէյի գապուլ իթմէզ իքէն, չիմտի էֆքեարընտա վագը օլան պու թէսվիտիւլը թամմ նէ՞տէն իյմապ իտիյօր։ . . Նիւ Եորգտա չիսպհէսիզ մէմուլին ղայրը պիր չէյ օլմուշ տրը։ . . Պու մուամմայը հալլ ու թապպը իթմէկէ չալըշ-մագ տէլիլիք տիր։ . . Լաքին չիմտի քէյֆին էյի՞ մի, հօճա Ֆապրիս։ . . Պիր վուրուշտա իքի ճանա գըյմագ միւմքին վէ գօլայ պիր չէյ տիր ամմա, պէօյիւք տէ թէհլիքէսի վար տրը։ . . Պէն թէհլիքէյի կէօրիւյօրրմ։ . . լաքին միւքեա-ֆաթ ասլա կէօրմէյօրրմ։ Ֆայրիսին մէնֆաաթը կէօզէ չարբըյօր։ . . Պէնիմքի՞ հանիյա։ . . իչէ պաչլամազտան էվվէլ պունը պիլմէլի տիր։ . . Պալթիւս մատ-տէսինին նէթայիճը վախիմէսինտէն եագայը սըրրմագ իչիւն Բարիզի թէրք իտ-ճէյիմ սըրատտա, իւզէրիմէ էյլէ պիր պէօյիւք մէսուլիյէթ ալմագ միւնասի՞պ մի տիր։ . . մէսէլէ պունտա՛։ Պունտան մատտա ատճէլէ իտուպ էյլէ պիր թէհլիքէ-լի իչէ կիրիչմէնին նէ՞ եէրի վար, զիրա չօգ կէչմէյիպ պու իչ քէնտի քէնտիյէ միւճուտ պուլաճագ տրը։ Վալիտէսի ազ վագթտան սէօնէր կիտէր, զըզը տա չօգ խասթա տրը։ . . Պրագայրմ քէնտի հալլէրինէ էօլսունէր։ . . պու տահա էյի օլ-մա՞զ մը։ . .

Տօգթօր Ռիթնէր՝ պէօյլէճէ քէնտի քէնտիյէ սէօյլէշէրէք պիր մում եագտը։ վէ Ֆայրիսին մէքթուպընը մումն ալէվինէ կէօթիւրէրէք, եինէ քէնտի քէնտիյէ չէօյլէ սէօյլէտտ։

—Գախտէի ումումիյէ պու տրը։ չիւպհէ վէրիճի օլան վէ եախսատ պիր վագթ կէլիպ տէ չիւպհէյի օլմասը գապիլ օլան պիր քեազտ բարչասընը պիլէ սագլամամալը տրը։ . . .

Պունը տէյէրէք Ռիթնէր մէքթուպը եագրպ քիլ իթտի։

Խասթախանէյի սաթը սըմաղա թալիպ հէնուզ պիր միւթէրի կէլմէմիշ օլ-տրզընտան, Ռիթնէր՝ խասթախանէսինի ֆիւրուխթ իթտիկինի միւպէյյին Բարիզ վէ էյալաթա եէնիտէն իլանլար կէօնտէրմէկէ, վէ պու տէֆա էվվէլքինտէն տահա չօգ իլանլար եազմաղա գարար վէրտի, զիրա իլք տէֆասընտա եալընրզ կէօզ կէօ-րիւնէն պիր գաչ հէքիմէրէ իլան գըլըգը թէգզէրէլէր կէօնտէրմիշ իտի։

Մէճնունէլէր հէքիմի՝ մաթպաճաբսընն նէգտինէ կիթմէք իւզրէ տիչարը չըգ-մաղա հազըրլանը իքէն, պիր տէլիգանլընն քէնտիսէյէ կէօրիւճմէք խաթէտիկինի վէ սալնտա պէքլէմէքտէ օլտրզընը կէլիպ խապէր վէրտիլէր, վէ պու խապէրլէ պէրապէր քէնտիսինէ պիր «գարթ տը վիզիթ» թէսլիմ իթտիլէր։

(Տեվամ)

ԷԹ ԵԷՄԷՔ

ՊԻՐ ՄԷՃՊՈՒՐԻՑԷԹ ՄԻ ՏԻՐ

(Տե՛ւդէ Նո՛ւեէրէն գէլ՝ ի Էրզ՝)

Էվրօբալրլար, վէ էզճիւմէ Ինկիլիզլէր, էթ եէմէքլիյին պիր մէճպուրիյէթ օլուպ օրմանսը իւզէրինէ միւճատէլէ իթմէքտէ օլսունլար։

Պիզտէ վէ էզճիւմէ Անատօլուտա տախի էթ եէմէքլիք, եաշամագ իչիւն պիր շարթը էվվէլ մի տիր տէյիւ մի տիր, պիզ տէ օնտան պահս իստէրիմ։

Պիզ կէօքսիւմիզի կէրէ կէրէ տէյպիլիրիզ քի, եաշամարը վէ հաթթա բէք ալէա սուրէթտէ եաշայապիլմէմիզ իչիւն, միճէրբէտ էթ իլէ պէլէնմէմիզ պիր շարթը էվվէլ տէյիւ քի, շարթը սանի պիլէ տէյիւ տիր։

Պիզտէ էն սաղլամ սուբէթտէ վէ էն ուզուն միւտտէթ եաշայանլար, տիչէրի վէ միտէլէրի իպրանամիշ օլանլար, էն ազ խասթա օլանլար, վէ էն ազ հէքիմի վէ սպէշարա բարա վերէնլէր, միճէրբէտ էն ազ էթ եէյէնլէր տիրլէր։ Էվվէլրէրի տէ պէօյլէ իսիշ վէ էլան տա էնինէ էօյլէ տէվամ իթմէքտէ տիր։ Նէ տէնիր ի-սէ տէնին իչին հպիգարը հալի պու տրը։ Իսթ եանընն հիքեայէ-սինի վէ սանաթճա թէֆէրրուաթ-լարը տա, տօգթօր տօսթլարրմըզ-տան պէքլէրիզ։

Էվվէլ էմրտէ, կէօմրիւքլէրտէ, եաբուլարտա վէ սաիրէտէ իչլէմէք-տէ օլան Անատօլու համմալարա, ըէնչպէրլէրէ վէ էմնալինէ պագրլրը-ն։

Պունլար, էն ազ էթ եէյէն թա-գրմանա, վէ պագրլարը տա հաֆ-թալարճա աղըլարրնա էթ լօգմա-սը գօրմամագտա օլտուգլարը հալ-տէ, գուվվէի պէտէնիյէլէրի, սրհ-հէթլէրի, վէ չալըշմագ իգթիտար-լարը իլէ, հէր կիւն միւճէրբէտ էթ քիւլպասթըրը վէ շարապար իլէ պէս-լէնէն չէհրիլէրիմիզտէն պիր գաչ-նը եղնպ սուլարընը չըգարմագ գուտրէթմինէ մալիք պուլունըյօր-լար։

Զօգ տէֆա, եումուրթա, սիւտ, թէրէ եաղը, էքմէք, բէյնիր, վէ էմալէրինին տէյիւ, հաթթա սո-ղան սարմուսաղը պիլէ, էթ իւզէ-րինէ օլան ֆիւթուհաթլարը էսէրի կէօրիւլյօր։ պունըն ինքեար օլու-նաճագ պիր թարաֆը տա գալմա-մըշ տրը տէյու զանն իստէրիզ։

Էկէր սօղան սարմուսագ վէ եօ-զուրտ էվլատլարը, հէր կիւն էթ քիւլպասթըսը վէ շարապար իլէ պէսլէնէնլէր կիպի, ալէա վէ հավա-տար խանէլէրտէ եաշամագտա վէ եաթրպ գալմագտա օլսալար իտի, աճէպա քէնտի գուվվէթ վէ սրհհէ-թի պէտէնիյէլէրի տահա նէ՛ գա-տար էթճիլէրինքինէ ֆայիք պիր հալտէ պուլունմըշ օլաճագլար իտի։

Ֆիլվագը, Սթամպօլտա իմրարը վագթ իթմէքտէ վէ չալըշմագտա օ-լան Անատօլլու վէ Ռումէլիի համ-մալարրմըզ, ըէնչպէրլէրիմիզ, էպնի-յէ տիվարճրլարրմըզ վէ տիւլկէրլէ-րիմիզ, պաղչէվանլարրմըզ, վէ սաի-ըէմիզ տախի չօգ տէֆալար խասթա տիւչմէքտէ տիրլէր։

Ֆագաթ զանը աճիզանէմիզճէ, պունլարրն խասթալրգլարը, զիտէ ֆէնա, հավասրզ, նէճմագ, գարան-լրգ, վէ քէօհնէ խան պուճագլարընտա վէ պօտրումարտա իսքեան իթ-մէքտէ օրմալարընտան նէչէթ իթ-մէքտէ տիր, նէ թէքիմ հէր կիւն էթ քիւլպասթըրը, խաշամասը, գը-զարթմասը վէ էմնալի եէմէմէլէրին-տէն վէ շարապ իչմէմէլէրինտէն։

Պիր տէ կիտիլսին Անատօլունուն իչէրիլէրինէ, վէ օրալարտա թահ-գրգագաթ իճրա իտիլսին։ պագալրմ էթճիլէրին հայրէթի նէ՛րէլէրէ վա-րաճագ։

Անատօլուտա էօյլէ եէրլէր վար տրը քի, էհալի, սէնէտտէ անճագ ի-քի իչ տէֆա էթ տէնիլէն չէյի աղ-զինա գօրմագտա տրը։ ֆագաթ բէք չօգ եէրլէրտէ տէ, բէք բէք այտա պիր տէֆա էթին չէնիսէնէ պագրլ-մագտա տրը։ հէյէ արթրգ հաֆ-թատա պիր տէֆա եէրմիչէր օթուզ-զար տիրհէմ էթ եէնիլիր իսէ, օ տա բէք պէօյիւք պիր սիւս վէ իարաֆ-ճրլրգ տրը։

Պու տա էթ գրթլրզինտան վէ ֆէվգէլատէ պահալրլրզինտան տէ-յիւ տիր։

Վէ պէյքի տէգօյուն վէ ինէյին էն չօգ պուլինտրգլարը եէրլէրտէ, պիլաքիս էն ազ էթ եէնմէքտէ տիր։

Զիւնքի Անատօլլու վէ հաթթա Ռումէլիի գօյունլարը վէ ինէք սահիպլէ-րի պիլէ, գօյունլարը վէ ինէքլէրի, էթլէրինի եէյիպ պէօլէնմէք իչիւն տէյիւ, իլա սիւտինի ալրպ իչմէք, վէ գայմագ, եօղուրտ, թէրէ եաղը վէ բէյնիր եաբմագ, թիւլէրինի գըրբրպ ալմագ, վէ չիքթ սիւրմէք, վէ չօղալտրլապլտրի գատար հայվան սաթրպ բարայա գավուշմագ իչիւն սագլամագտա տրրլար։

Պու ճիւմլէ իլէ, զանն խէրիզ քի խուսուսի իլէ Անատօլու էհալիսինին, սրրթ սիւտ, եումուրթա, եօղուրտ

ԱՐՁԸ ՇԻԽԲՐԱՆ ՎԷ ԹԷՊՐԻԲ

Պաէմիը ալի պէշ ալթը մահտան պէրու թահթը թաթիէ ալրնան ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ ԼԻՍԱՆ ՄԷԲԹԷՊԻՆԷՆ չու կիւնլէրտէ Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսինին բուխսաթը բէամիյէսիյլէ թէքբար քիւչատ խորտիսի՝ վասրթաի թէրազդըմը օլան մահպուսաթ ճանիպլինտէն քէմալը մէսէրբէթ վէ մահմիտէթլէ իլան վէ ինսպաբ օլընմագտա իտուլկինտէն, պու պապտէ էօհտէի ահիդանէմէ թէհսաթիմ իտէն մահմիտէթին արզը իլէ պէրապէր պիր գաշ քէլիմէնին պասթ ու թահրիրինի մին զայրը հատտին միւնասիպ ատուէ լլէտիմ։

Բաստիշահը մէարիֆբէրվէը վէ Շեհինշահը ատալէթ քիսթէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի՝ ճիւլուսը միյամինմինուսը հիմայունլարը բուզը ֆիրուզընտան պէրու ուժում թէպպաի սալթանաթը Սէնիյէլէրինին հէր տիւրլու էսպապը սատտէթ վէ թէրազդըյաթը իսթիհսալ վէ խաթիմալ պուրրմագտա օլորգլարը կիպլի, էգդամի վէսայիմը թէրազդյաթ օլան ինթիշարը մէարիֆ զազիէմ միլթէնապէհսաընա տախի պիլխասսա ամթը նազարը ինայէթ վէ իհսան, վէ պու էմրը էհէմմի լութֆէն հիմայէի ֆէյզսէրմայէի թամտարիէրինէ ալարագ մէմալիքը մահրուսէի Շեհրիյարիէլէրինին զարիէլէրինէ վարընճայա գատար հէր ճիհէթինտէ մէքթէպլէր քիւչատ վէ թէսիսինի ֆէրման պուրրտրգլարընտան, բէսմը քիւչատը իճրա գըլընան մէքթէպը մէգքիւբ տախի չու արզ օլընան էլմամի վէ ինսայթը ճէլիլէի թիլանֆէրբէհսինին մէսիսրինտէն տիր։ Պինանէն ալէյհ պէօյլէ համիի մուազզամ վէ միւշֆիգը մուֆախխամ պիր Բաստիշահը թէպպաբէրվէրին զիրը թէպպաէթինտէ եաշատրըմըզ իշլուն քէնտիմիզի նէ գատար պախթիյար ատտ իթմէք եէրի տիր։

Մէքթէպը մէգքիւբրը խմինտէն տախի խաթիտալ օլընճաղը իւզրէ, խաթիգպալտ թէէսիսաթը իրմիրէի հազրէմիզ նամր միշէրրէֆինի պիհագդրը նասիյէի իֆթիխարընա թաալիդ իթմիշ օլորգլարընան տօլայը ճիւմէմիզ խալխանէ արզը թէպրիք վէ շիւքրան իլէ, պու պապտէքի մէսաիի մասրուֆէի խայրխահիէրինին նէթիճէբէզիրը մուվաֆֆագրյէթ օլմասընը ճէնապը Վահիպ իլ Ամալտան թէզարրու ու նիյազ իտէրիզ։

Վագրա չու միւնասէպէթլէ խաթիրատ օլարագ, էֆէնտիմ մուամիլէյհ հազրընտա տա պիր գաշ քէլիմէ սարթ իթմէք վարիտը խաթրը օլմուշ իսէ տէ, էօյլէ էօթէտէն պէրու ֆիքրէթը հասէնէ վէ սրֆաթը մէմնուհէ ասհապընտան վէ միլքիմիզին մէքանթիպը ալիէսինտէն եէթիշմիշ վէ մէմուրիէթինին տէրբէճէի էհէմմիյէթ վէ գուտսիէթինի պիհագդրը թագտիր իթմիշ համիյէթլի վէ քէմալը պիր զաթը մէարիֆբէրվէրի մէհտ ու սէնայէ գալդրըմազ՝ հագիգաթտա կիւնէշէ կիւնէշ տիմէք գատաը մագրուրը պէտահէթ օլան պիր շէյտէն պահս իթմէք գապլիլինտէն օլաճաղընը պիլմիյիմ իշիւն, սրրգ ապէս իլէ իշմիգալ իթմիշ օլուրրմ։ պու նօգթայա մէպնի իսթիյարը սիւքիւթ իտէրիմ։

Հէման ճէնապը Հագ սէվգիւլիւ Բաստիշահը մէարիֆիբիթինահ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին էօմր ու իգպալը Միւլիւքեանէլէրինի միզտատ իլէ վասրթաի նէշրը իճրաաթը մէֆխէրէթայաթը Խիլաֆէթբէնահիլէրի օլան էվրագը հավատիսի հէր պու կիպլի ասարը թէսթիթուֆաթը ճէլիլէի մէարիֆբէրվէրիէրի իլէ թէզեինը սիւթունը իֆթիխար վէ մէսար էյլէմէք պահթիյարլըզընա մաղհար պուրրսըն ամին։

Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ պիրինճի սընըֆի թաէ պէսինտէն

Կոբաղեր Ալէքսան

11 մարտ 1888

ՏԻՎԸՐԻԿ ՎԱԳՖ

Տէրճի զրմիրնտա մահթպաամրզա կէօնտէրիլէն վէ 70 իմզայը հավի օլան պիր մէքթուպ տրը։

Մեծապատիւ Խմբագիր,

Արեւելք լրագրոյ 1254 թուոյն մէջ Տիվրիկէ եկած հանրագրով մը որպէս թէ մի քանի պանդխտոց կողմէ Տիվրիկ վագֆի դէմ տեսի ունեցած բռնաբարութեանը համար բողոքուած եւ ընդ փոյթ նոյն հաստատութիւն Ազգ. Պատրիարքարանի իրաւասութեան ներքեւ առնուիլն խնդրուած ըլլալը կարդալով, հարկ համարեցինք այսու գրութեամբ նոյն հրատարակութեան մէջ տեսնուած երկու ամենամեծ եւ անմարսելի սուտերը հերքել. զմին, ընդհանուր պանդխտոց արժէքն ունենալու չափ ըստուար մեծամասնութեան ձայնիւ աղաղակելով, թէ մեք պանդուխտքս միասիրտ, միաձայն եւ միախորհուրդ, բարեյիշատակ նախահարցս կողմէ մեզ աւանդուած նուիրական կտակը պաշտպանած ենք մինչ այսօր Պատրիարքարանի ի գործ դրած անարդարանալի եւ այպանելի բռնաբարութեան դէմ, եւ չէ թէ մի քանի անձինք բռնաբարած են զայն. եւ թէ, որքա՛ն ի հրապարակի մեր այս նուիրական պարտականութեան կատարմանը գործադիր գտնուած են. պանդխտութեանս եւ գաւառի լեզուր վոխանորդներն են ըստ արժանւոյն կարգեալ եւ հաստատեալ պանդխտութեանս ազատ քուէիւք եւ դաւառացւոց 230ի ճշգրիտ ստորագրութեամբը ստորագրեալ ու ազգային պաշտօնական մարմնէ, եւ տէրութեան Վարչական ժողովէն վաւերացեալ հանրագիրներով, որք մատուցուած են առ Ազգ. Պատրիարքարանն, առ Մեծ Եպարգոսն, առ Արդարութեան գործոց Բարձր պաշտօնեայն եւ առ Վագֆի Բարձր Տեսչութիւնն. այլ սակայն դժբաղդները Պարիարքարանի բռնաբարմանը անմեղ նահատակներ եղած են։ Աւելորդ չեմք համարիր ասս ըսել եւս թէ ի՞նչ արժէք ունեցած կրնար ըլլալ եթէ երբէք այս մեր պաշտպանած արդար իրաւունքը մեծամասնութեան ձայն ունեցած իսկ չըլլար ասս պանդխտութեան մէջ, եւ իրօք ալ գաւառէն Աբէ-Եէլի ծանուցած խմաստով, եւ օրինաւոր ստորագրութեամբ հանրագիր մը եկած ըլլար. ոչ ապաքէն հասարակաց իրաւունքներ ձայնիւ մը եւեթ կրնան պաշտպանուիլ ըստ օրինի ընդդէմ բիւրից։

Բայց մեք սա պարծանք եւ ուրախութիւնն ալ ունիմք, որ թէ աստ եւ թէ ի գաւառ չատ քիչ են ազգային ճշմարիտ իրաւանց եւ արդարութեան վատ վաճառականները, եւ զայս ապացուցանելու ու Աբէ-Եէլի երկրորդ սուտը հերքելու, ընդ Նմին Ազգ. Պատրիարքարանի մեծաւ ճգամբ երկար ժամանակէ ի վեր յղացած եւ երկնած, եւ այս անգամ Տիվրիկէ ծնած արեամբը պարբաացած անխոշ անձանց չահամոլութեան աւիւնով ծնած ծանուցեալ հանրագրի կեղծ արժէքը ցուցնելու համար, թէեւ ունիմք ի ձեռին բաւական փաստ եւ ապացոյց, սակայն առ հարկին պիտի հրատարակեմք հրապարակելու համար յղացող եւ երկնողի մեքենայութիւնքը եւ ծնողի խարդաւանանքը։

Առայժմ զայս հանրագիր Ձեր պատուական թերթի մէջ հիւրասիրելնիդ կը խնդրէ ազգասէր եւ հայրենի նուիրական իրաւանց պաշտպան պանդուխտ Տիվրիկցին։

(Իմզալը)

Տէրսաատէթ 15 մարտ 1888

ՆԻՉԱՄԱՆԱՄԷ

Հիւքքեամ (Հաքիմլէր) վէ սաիր պիլճիւմլէ մէմուրիյնը ատլիէնին սիճիլը ահվալինէ տաիր դալէմէ պալը նըպ մէրիէթը ահքեամընա պիլսթիգան իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի շէրէֆմիւթէալիդ պուրրըմըզ օլան Նիզամնամէ սուրէթի տիր։

1 մադդէ.—Պիլճիւմլէ մէհաքիմ բուէստա վէ ազասըյլա միւտտաիի ուժմամի վէ մուավինէրինին վէ միսթանթիգլէր իլէ մուավինէրինին վէ մէհաքիմին հէյէթը թահրիրէյէսիյլէ մուգավէէթ մուհարրիրլէրի վէ սուլհ վէ իճրա մէմուրլարընընը զապթը ահվալ վէ էվսաֆը՝ Սիճիլլ միւտիրիյէթինէ ատտ տիր։

2 մադդէ.— Սիճիլլ միւտիրիյէթինէ սիճիլը ահվալէ մախսուս օլմագ իւզրէ լիւզումի գատար միճէնէտ տէֆթէր պուլընընբրլաճագ, վէ տէֆթէրլէրին սահիֆէ պաշլարը Ատլիյէ նէզարէթի միսթէշարլըրընա մախսուս մէօհր իլէ թախթիմ վէ հէր սահիֆէսինէ սրրա նումէրօսը թէրգիմ իտիլտիքտէն վէ էվվլ վէ ախիրինէ գաշ սահիֆէտէն իպարէթ իտիկի թահրիր վէ միսթէշարլըզ ճանիպլինտէն թաստիգ օլունտրգտան սօնրա խթիմալ օլընճաղ տրը։

3 մադդէ.—Սիճիլլ տէֆթէրլէրինէ հէր մէմուրը՝ էվվլը հուրուֆ իթիպարյլա իսմ ու չէօհրէթի, վէ հիզասընտա մէնէի վէ մահալը թահսիլի, վէ մէմուրիյէթ քէյֆիյէթ վէ թարիխը տուրլուի, վէ սինին վէ մահալը վէլատէթի վէ մզդարը մաաշը՝ սրրասը իլէ գայտ ու թահրիր օլընճաղ, վէ ազլ վէ եա ախէր պիր մէմուրիյէթէ նասպ վէ նագլ օլունտրգտա վէ միւքեֆաթ վէ միճապաթ կէօրտիւքտէ, էսպապը մուհիպէսիյլէ թարիխլէրի զապթ ու թէսիիլ գըլընճաղ տրը։

4 մադդէ.— Հէր մէմուրա մախսուս օլմագ իւզրէ պիր թէսկէ օլուս, իթասընա մէհպուր օլտուղը մուսատտագ թէրճէմէի հալ վարագասըյլա էվրագը մէրսուլթէսի անտէ հըզմ օլունճաղը կիպլի, շիւքր ու շիքեայէթէ տաիր պիր սէնէ զարֆընտա հէր նէ կէօնա էվրագը ըէսմիյէ կէլիրսէ, միւնէդրիճաթը վէ մուամէլաթը՝ խիւլասաթէն սիճիլլ տէֆթէրլինէ տէրճ խիլտիքտէն սօնրա, նումէրօ սրրասըյլա թէսկէսինէ զամմ ու իլավէ օլունարագ հըզմ խիլճէք, վէ պու սիյագ իւզրէ մէմուրին հագդընտա պէհէր սէնէ վուգուաթը թէսճիլիյէ եիրիտիլճէք տիր։ Սիճիլլ տէֆթէրլէրի՝ շիւսէնի թէզվիր վէ թասնիֆէն սալիմ պիր սուրէթէ թուրթուլաճագ, վէ ասլա հէքքը վէ սիլինթի օլմայաճագ տրը։ Շայէտ էսնայ թահրիրտէ պիր կէօնա սէհվ վէ խաթա վուգու պուլըր իսէ, սէհվի միւթզամին օլան քէլիմէ վէ իսլարէ՝ օգունճաղ սուրէթտէ պիլիպթալ պալէսընա եաղըլաճագ, վէ զայրի սէր մուգայեսիյլէ Սիճիլլ միւտիրի թարաֆլարընտան թէմիր վէ եա իմզա խիլէճէք տիր։

5 մադդէ.— Ինթիխապը մէմուրինը ատլիյէ գանունընըն ճիճի մատտէսինտէ մուսայէն միւտտէթ զարֆընտա թէրճէմէի հալ վարագասընը իթա իթմիշ օլան մէմուրիյն հագդլարընտա մատտի մէզքիւրէնին ֆգրաի ախիրէսի մուճիպինճէ մուամէլէ օլունմագ իւզրէ Սիճիլլ միւտիրիյէթինէտէն պա թէզքէրէ Ատլիյէ նէզարէթինէ պէյանը հալ խիլճէք տիր։

6 մադդէ. — Մէմուրինը ատլիյէնին թէրճէմէի հալ էվրագը՝ ատլէն մէվճուտ վէ մահֆուզ օլաճաղընտան, Սիճիլլը մէմուրին գօմիսիօնընա տախի թէրճէմէի հալ վարագասը իթա իթմիշ օլան մէմուրին հագդլարընտա մատտի մէզքիւրէնին ֆգրաի ախիրէսի մուճիպինճէ մուամէլէ օլունմագ իւզրէ Սիճիլլ միւտիրիյէթինէտէն պա թէզքէրէ Ատլիյէ նէզարէթինէ պէյանը հալ խիլճէք տիր։

7 մադդէ.—Ուսուլինէ մուվաֆըզ սուրէթտէ թանզիմ խիլճէմիշ օլան թէրճէմէի հալ վարագասը՝ նօգսանը իքմալ խիլճէք իշիւն սահիպինէ իթա օլունճաղը կիպլի, միւնէդրիճաթը հագդընտա էվրագը մէրսուլթէսինին տէլաէթինէ հասը իթիպար խիլճէյիպ, խըտէմաթը սապզատան ինֆիսալինին էսպապը վէ տէվիրը ահտսինտէն խաթիքտահ խիլճէք կիպլի թահգիգաթ վէ թէհարրիյաթը միւգթազկյէ տախի իճրա գըլընճաղ տրը։

8 մադդէ.—Հիւքքեամ վէ սաիր մէմուրինը ատլիյէ հագդլարընտա նէզարէթէ վիրուտ խէճէք էվրագը իշթիքեայէ իւզրինէ ճէրճյան խէճէք մուամէլէ՝ Ատլիյէ նէզարէթի ճանիպինտէն Սիճիլլ միւտիրիյէթինէ իխպար վէ էվրագը մէգքիւրէնին սուրէթ վէ եա ասըլարը թէպլիղ օլունճաղ, վէ իշթիքեա անէլ հիւքքեամ տալասընտան մատտա նէզարէթին էմրիյլէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընան հաքիմ վէ եա պիր մէմուրը նէ սէպէպլէ մուհաքէմէ թահթընա ալընընը վէ նէթիճէսի նէ օլտուղը, եանի մահքիմիյէթ վէ հուսուլը պէրաէթ քէյֆիյաթը տախի ճանիպը նէզարէթտէն թահրիրէն Սիճիլլ միւտիրիյէթինէ պիլտիրիլճէճէք, վէ օնա կէօրէ վուգուաթ խանէսինէ գայտ ու իշարէթ խիլճէճէք տիր։

9 մադդէ.— Ազլ ու նասպ վէ նագլ վէ թէրազդլի մէմուրիյէթ կիպլի մուամէլաթըն իճասաթընը թային իթմէք իւզրէ մէմուրիյնին սիյէր ու ավալը մուգայյէտէսինէ տաիր ճանիպը նէզարէթտէն թաէպ օլընճաղ մալիմաթը Սիճիլլ միւտիրի՝ մէտուլյէթի թահթընտա օլարագ սուրէթը մէվսուդէտէ պէյան իթմէկէ վէ քէզալիք զապթը վուգուաթ սըրասընճա պիր մէմուրըն սուի հարէքէթի անլաշըլարը թագտիրտէ տախի տէրհալ նէզարէթէ պիլտիրմէկէ մէճբուր տրը։

10 մադդէ.— Սուի հարէքէթը թէհագդուգ էյլէյէն հիւքքեամ վէ մէմուրինը ատլիյէ հագդլարընտա իճրա օլունէկէյէն միճաճաթ էսպապը մուճիպէսիյլէ պէրապէր ճէրէֆէէ Մեհմէտիյէ նէշրը ու իլան օլունճաղընտան, պու պապտէ Սիճիլլ միւտիրիյէթինէտէն պամիւզաքէրէ ճէրիտէ իտարէսինէ պէյանը հալ օլունճաղ տրը։

11 մադդէ.— Սիճիլլ մուամէլաթընընը եօլունտա վէ գույուտ վէ աէֆթիրին սուրէթը մաթլուպէ վէ մունթազամէտ ճէրէյան իտուլ իթմէտիիկինէ քէսպը ըթթըլա օլունմագ իչիւն, հէր ճայտա պիր քէրրէ էնճիմէնը ինթիխապ հէյյէթինտէն 2 զաթ՝ ճանիպը նէզարէթտէն թէֆթիշ վէ մուայէնէի գույուտա մէմուր իտիլիպ, անլէր տախի նէթայիճը թէտգիգաթը թահրիրէն վէ միւշթէրէքէն նէզարէթէ պէյան խէճէք, վէ պիր կէօնա նօգսանը մուամէլէյէ վագզի օլուրլար իսէ, իսլահ վէ իքմալը իչիւն պէյանը միճալա էյլէյէճէքլէր տիր։

12 մադդէ.— 11ինճի մատտէ մուճիպինճէ իճրա գըլընճաղ թէֆթիշ էսնասընտա իչպու թալիմաթ ահքեամընա թէմամըյլա թէվֆիգը մուամէլաթ խիլմէմիշ վէ եա պազը թահրիֆաթ վուգու պուլմուշ օլարընը թէհագդուգ իտէր իսէ, մէմուրը մէսուլը վէ եա մուավինէրի խըամէթտէն չըգարըլաճագ, վէ պու պապտէ Սիճիլլ միւտիրի տախի մէսուլ օլաճագ տրը։

13 մադդէ.— Սիճիլլ մուամէլաթընընը սուրէթը մունթազամէտէ իճրասընա քեֆի մուգայյիտ վէ քէֆէպլի խաթիսատ օլունճաղ տրը։

14 մադդէ.— Ատլիյէ նէզարէթի՝ իշպու նիզամնամէյնին իճրասընա մէմուր տրը։

Ֆի 22 ճէմազի իլ ախիրը սէնէ 303

վէ ֆի 22 շուպաթ սէնէ 303

ՐԷՍՄԻ

Զարշանպա գաղասընին մահսուլաթը աֆէթզէտէ օլմագտան նաչի իհթիյաճաթը մահալլիյէնին թէէմինը մաղէսիյլէ պիր թէտպիրը մուվագգաթ օլմագ իւզրէ կէլէճէք մայիս նիհայէթինէ գատար չիմոիլիք եալընընը մրը մահսուլընին խարիճէ իխրաճինին թահթը մէճմուրիյէթէ ալինմասը խուսուսընա թրապիզոն վիլայէթինտէն վուգու պուլան իչար վէ Շուրաի Տէվլէթճէ վէրիլէն գարար իւզէրինէ իրատէի ալիյէ ճէնապը Սատաբէթբէնահի թէալիւգ իթմիշ, վէ սէֆարէթլէրէ թէպլիղը քէյֆիյէթ օլընճաղ իւզրէ Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ իշարը քէյֆիյէթ օլընտրը կիպլի, վիլայէթը մէզքիւրէյէ մէ Բուսումաթ Լմանէթինէ իթաի մալիմաթ խիլմիշ օլմաղլա, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընը։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Խաղինէի Մալիյէ տուլյունը ուժմամիյէ միւտիրիյէթի՝ Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթի մուհասէպէճիսի սապզգ Օսման էֆ. հազրէթլէրինէ,

Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթի մուհասէպէճիլիկի՝ Խաղինէի ճէլիլէ Տուլյունը ուժմամիյէ միւտիրի սապզգ Մէսուտ պէյ հազրէթլէրինէ,

Խաղինէի Մալիյէ Տուլյունը Ուժմամիյէ իտարէսի մուավինլիկի՝ մէճլիսը Մալիյէ միմէյլիզէրինտէն միմէվֆիա Նաչիտ բաշազատէ Ֆուատ պէյ,

Թրապիզոն վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տարէսի ըիյասէթի՝ Դասթամունի վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տարէսի ըէիսի Ճաքիր էֆէնտիյէ,

Դասթամունի վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տարէսի ըիյասէթի՝ Թրապիզոն վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տարէսի ըէիսի Ալի Ռիզա էֆէնտիյէ,

Խիւտավէնտիկեար (Գրուսա) վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ուժմամիլիկի՝ Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ուժմամի մուավինէրինտէն Ալի Ըրգգի էֆէնտիյէ,

Պէյրութ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ուժմամի մուավինլիկի՝ Սագը միւտտաիի ուժմամի մուավինի սապզգ Մանսուրզէյէ,

Գուտս պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տարէսի ըիյասէթի՝ Լազգիյէ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ուժմամի մուավինի Մէհմէտ Նուրի էֆէնտիյէ,

Զահրիյէ նէզարէթի մուհասէպէ գալէմի մէսալիհը ճարիյէ գըրմը միւմեյիզը սանիսի հիւսէյին, վէ հօգլամա գալէմի միւմեյիզը էվվելի էմին էֆէնտիլերէ ըիւթպէի սալիսէ,

Պէյրութ վիլայէթի տախիլինտէ ճէպլէ գաղասը գայմագամը՝ Սիվրիհիսար գայմագամը սապզգ Ըիւշտի էֆէնտիյէ,

Շգօտրա վիլայէթի տախիլինտէ Լէշ գաղասը գայմագամը՝ Թէբէտէլէն գայմագամը սապզգ Մէհմէտ Շէրիֆի պէյէ թէվճիհ պուրրըմըզտրը։

* *

Թօքաճու տարէսի ըէիսի ֆէրիգ հաճի հիւսէյին բաշա հազրէթլէրինէ թէպտիլէն Ալնճի Մէճիտի,

Մէքթէպը հարպկիէի Շահանէ լիսանը ֆրանսէվի խօճալարընտան Խալիտ էֆէնտիյէ կիւնճիւ Մէճիտի,

Ալասոնիա էրզագ միւթէահհիւտլէրի Եուսուֆ վէ Ակու աղալարա կիւնճիւ վէ Ահմէտ աղայա 5ինճի Մէճիտի,

Սղերդ ժանտարմա թապուրը բիատէ եիւզպաշըսը հաճի Համիտ էֆէնտի իլէ, սիւվարի միւլազիմի Մէհմէտ աղայա 5ինճի Մէճիտի,

Իթալիա մէմալիքինտէն Սավոնատա Սալթանաթը Սէնիյէ ֆախրի չէհպենտէր վէքիլի պուրլանի Մ. Արթիւր Ագուարօնայա կիւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պուրրըմըզտրը։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

Էթ ֆիյաթընը միւհթէքիրլէր եէտինտէն խէլասը իլէ էթին գըյմէթը հագիգիյէսիյլէ սաթրլմասը թէտապիրինի հավի պու քէրրէ էհլը վուգուֆ պիր զաթ թարաֆընտան Պապը Ալիյէ պիր լայիհա թագտիմ օլընտրը, վէ քէյֆիյէթին Շէհր էմանէթինէ հէվալէսիյլէ օլպապտէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ գըլընտրը մէսմա տրը։

Էվվէլքի կէճէ Գալաթատա Գարու իչինտէ միւհթէրէգ օլտրընը եաղտրընրմը խալի սալխանէ՝ Ինկիլթէրա թէպտասընտան Մ. Ալէքսանտրին մալի օլուպ Սին Ֆայը Օֆին գումրանեասընա 3000 լիրայա սիկուրթալը իմիշ։

Իքի սէնէ ագտէմ Եունան հուտուսընտա Ալասոնիա Ռում մէթրօբօլիտինի գաթլ իթմիշ օլան էշգրյան մէշհուրէտէն գաբտան Մանճարէ՝ պու քէրրէ ասաքիրը Շահանէ թարաֆընտան գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր։

Խալիլ Ռիֆաթ բաշա հազրէթլէրինին Մանասթը վիլայէթինէ թայինինտէն պէրու վիլայէթը մէզքիւրէ տախիրինտէ էլտէ իտիլէն էշգրյանլրն մրգտարը 156յա պալիզ օլտրղնը մահալլի կազէթալարը եաղլյոր։

Մագամը Սատաբէթ տարէսի թէլէկրաֆ գալէմի միւտիրի Մէնէմէնլիզատէ Հապիպ պէյ՝ տիւն հէյպէլի ատատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

Սբարթա միւթէսարրըֆը սապզգ Ալի Ռիզա պէյ իլէ, Սէլանիք էմլաքը հիւմայուն միւտիրի Բաշալեան Գրիգոր էֆէնտի՝ տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր։

Միճթէմէյի Ամերիգանէն Ֆիլատէլֆիա չէհրինտէն Թայլա իշար օլընտրընա կէօրէ, օրաճա գարարը էրիմէսիյլէ հէր կիւն եէնի եէնի ֆէլաքէթլէր մէյտանա չրգմագտա վէ էլէէմգար վէ սուգատան էօլէնէրին մրգտարը 200ի թէճավուզ իթմէքտէ տիր։ Նիւ-Եօրգ իլէ հէվալիսինտէ պօրա վէ Թուֆան եիւզիւնտէն էն զիյատէ թախրիպաթ վուգու պուլուպ, ամէլէ թարաֆընտան թէմիզլէնիպ գալտրրըլան գարարը ալթընտան հէր կիւն ինսան նաչէլերի զուհուր իթմէքտէ տիր։ Գու պիչարէլէր՝ այագ իսթիւ տօնմուշ օլուպ, սօնրա տա գարարը քէնտիլէրինի պիսպիթիւն գաբամշ տրը։ Գու սուրէթլէ էօլէնէրին մրգտարը Նիւ-Եօրգտա 21 վէ Նիւ-Ճէրսէյ իլէ հէվալիսինտէ 24 Նուֆուսա պալիզ օլմուշ տրը։

Ամերիգանէն Բօրթ Իսլանտ լիմանընտան տախի ֆէնա խապէրլէր վիրուտա իտուպ, օրատա մուխապէրաթ վէ միւրավէտաթ շիմտի անճագ աչըլմըշ տրը։ Պիր վաբոր վասէթասըյլա Գրիսֆիլտ նամ մահալէ պէօյիւբ կիւճլիգլէ իսանէ կէօնտէրիլէպիլիպ, լաքին սէֆինէի մէզքիւրէ թաիֆէսինտէն պէշ քիշի՝ սուգատան տօնմըշլար տրը։

Իզմիտ ամանճաղը մուամէլաթը թահրիրիյէսինին խիթամ պուլտրզընն պու քէրրէ Իզմիտ միւթաբրրքիզընտան իշար օրինտրը՝ բէսմէն իլան գըլընմշ տրը։

Միւթէվէֆա բրէնս հասան բաշանն Տէրսաատէթտէ պուլունան իքի մախտումը վէ 3 քէրիմէսի՝ եանլարընտա 10 ճարիյէ, 2 խատրմ աաղասը, 10 խատէմէ պուլունտրզը հալտէ տիւն Իսքէնտէրիյէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՄԻՄԻԵՅԻ ՕՍՄԱՆԻՃԷ

Մէճլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան.

Տույունը Ումմամիյէ իտարէսի իլէ պիմամվաֆագաթ հիւքքեամէք Սէնիյէ ճանիսինտէն վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, Ռումէլի շըմէնտրֆէր Թահվիլաթը միսթէխան օլարագ 1881 դեկտ. 8/20 գարարնամէսինի տախիլ օլան պիլճիմէյ Թահվիլաթը Օսմանիյէտէն 1888 մայիս 1/13 Թարիխինէ գատար գայտ վէ եախսու միւպատէյէ օլընմայան պիլճիմէյ Թահվիլաթըն միւրուրը զէմանա Թապի օլաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իխթար ու պէյան օլընուր։

Գարարնամէի մէզքիւրը ցինճի մատտէսինէ Թէվֆիգէն 1887 դեկտ. 8/20տէ միւրուրը զէմանա Թապի օլմալարը լազըմ կէլէն Բամազան Թահվիլաթը՝ ահքեամը սապզգ իգթիդասընճա Թահվիլաթը սարէրէյէ վէրիլէն մէօհլէթէ տախիլ օլաճագ տրը։

Ասկապը Թահվիլաթ՝ մուամէլաթը լազըմէյի իճրա իթմէք իչիւն 1888 մայիս 1/13է գատար Պանգը Օսմանիյէ կէլմիյէ տավէթ օլընըրլար։

Տէրսաատէթ 27 մարտ 1888

* *

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Թարաֆընտան կէլէն իլան.

1873 սէնէսի ապրիլ վէ հոկտ. իպթիտալարընտա հիւլուլ խտիլ թէէմիյէ օլընմայան Ռումէլի շըմէնտրֆէր Թահվիլաթը Փարիզ գուբօնարընընն 1888 սէնէսի ապրիլ վէ հոկտ. իպթիտալարընտան էվվելլ Օսմանը Պանգասընը իրատէ օլընմասը լազըմ կէլէճէյի, վէ աքսի Թագտիրտէ Տույունը Ումմամիյէ Տէֆթէրը Բէպիր (Կրան Լիվր) նիզամնամէսի ահքեամընա Թէվֆիգէն մէզքիւր գուբօնարընն միւրուրը զէմանա Թապի իտիլէրէք պէտէլլէրի խազինէմանտէ օլաճագ տրը։

Տէրսաատէթ 27 մարտ 1888

ԻԼԱՆ

Գունտան 4 սէնէ ագտէմ ճիւմլէնին մալիսի օլտրը իւզրէ Պապը Ալիտէ Սատարէթ տարէսի գարշըսընտաքի մասլահաթ եաղըխանէսի պու տէֆա քիչատ էյլէսիմ։ Երէնէ էվվելքի կիպլի լայիհա վէ սարէ Թահրիրլիյէ պէրապէր հէր կէօնա մուամէլէ վէ մուհասէպէ վէ միւնազաա իւզէրինէ կէրէք վէքիլ վէ մուհարրիր վէ կէրէք մուխպիր վէ մուսլիհ սրֆաթը իլէ թէսվիյէ վէ թէսհիլը մէսալիհ էյլէյէճէկիմի իլան վէ, միւրաճաաթ խէճէք ահապը մէսալիհէ քէմալը սատագաթ վէ խթիդասինթէ խըտմէթ խէճէկիմ, պու ֆագիրի թանէյանարընն էմին օլտրգլարը նամուսըմն քէֆիլը մութագը Թապի օլտրզընը պէյան էյլէրիմ։

Սապզգ Մալիյէ միւֆէթթիշլէրինտէն

Ս. ՐՈՒՄԻ

20—14

Պօնտատա Թուզլա վէ Վիչկրատ ճիվարարրնուա ասի պէօլիւրլէրի ի-լէ Աւսթրիա ասքէրի պէ,ինմէտ դանը միւտարէպէլէր վուգու պուլ-տրդնը Է.Լրօռա կապէմարարնուան նադլէն կէչէն կիւն եազմշ իսիք։

Մէ,մուռատա կէօրէ, Պապը Ա,ի՝ իշպու միւտարէպէլէր հապ գլնուա Վիէննաուա մուգիմ սալթանաթը Սէ-նիյէ սէֆիրինէն մալիւմաթ թալէպ իմիշ օրմալը, սէֆիրը միչարէ-լէյհ՝ Պօնտաուա հարէքէթը իսէանի-լէ զուհուրի հապգընուա Վիէննա մէհաֆիլը ըխմիյէսինտէ մալիւմաթ օրմատրընը ճէվապէն իչար էյլէմիշ տիր։

Տիկէր Թարաֆուան թէէմինէն պէ-յան օլունտրընա կէօրէ, ախիրէն Տէրսաատէթէ կէլէն Գօսօվա գո-մանտանը միչիր Բէճէպ բաչա հաղ-բէթէրինին պուրսա ճէլպի՝ հիւ-քիւմէթը Սէնիյէնին հուտուտը Օս-մանիկտէ ասայշ միխթէլ օլաբը թագտիրտե իթթիհազընա լիզում կէօրտիկի թէտապիրէ թէալիզդէ վար իմիշ։ Էօյլէ պէր հալ վուգուն-նտէ Սրպլրլարը հարէքէթլէրի ա-լէյհինտէ տախի Սրբպ հուտուտընա թէտապիրը լազմէ իթթիհազ օլընաճագ իմիշ։

ԻԼԱՆ

Պա էմրը ըէսմի վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին բուլը իլէ մուսատագ օ-լան վէ ալաֆր. ապրիլին 1ինճի կիւ-նիւ Զարպախանէի ամիրէտե քէշիտէի մուգաբրէր պուլընան Ռումէլի չըմէն-տրֆէր բիյանդ օսընը 109ընճը գու-բասընա մախսուս օլան բրօմէսլէր՝ եալընըզ Գալաթատա Գօսիսիօն խա-նը գաբշրսընտա 9 նումէրօր պան-քէր Ղ. Փ. Զօբուրեան մաղազասրն-տա ֆիրուխթ օլունուր։ Թէքմիլ իբ-րամիյէյէ հագգը օլան բրօմէս 5½, բուպ 2½ ղրուշ տրր։

Էն պէօյիւք իքրամիյէսի 600,000 ֆրանգ տրր։

Թաֆսիլաթը լազմէ հէր բրօմէ-սին արդասընտա զիքր օլընմշ տրր։ Ալրմ սաթըմ օլանան հէր նէվի ֆաիզ-լի վէ իքրամիյէլի էսհամ վէ պուն-լարրն ահվալը ումումիյէսի թէագիգ վէ մուայէնէ օլունուր։

Թէլէկրաֆ ատրէսի։—Զօբուրեան Գալաթա

Մէքթուպլա։—Ղ. Փ. Զօբուրեան

ԻԼԱՆ

Գալաթա քէօրրիս պաշընտա 33 նումէրօր մա-զազատա մուգիմ Արզեան Տիգրան էֆէնտի թա-րաֆընտան վիւրուտ իտէն իլան տրր։

Հէր իքի այտա պիր քէշիտէսի մուգաբրէր օ-լան Ռումէլի թիմուր եօլ թահվիլաթ գուրսաք իշպու 1888 սէնէսի շէհրը հիսանը էֆէնտինին պիրինճի կիւնունտե 109ընճը սէֆա օլարաք Զարպախանէի ամիրէտ քէշիտէ օլունանագ 550 նումէրայը հավի գուրսա իքրամիյէլերի ամիւզ-զիքր պէյան օլունը։

Քիչի			Ֆրանգ
1			600,000
1			60,000
2	20,000	ֆրանգտան	40,000
6	6.000	»	36,000
12	3.000	»	36,000
28	1,000	»	28,000
500	400	»	200,000
550			1,000,000

Մէգգիւր իքրամիյէլերտէն թէճբիսպէի թա-լի պիրէ հիսսէմնտ օլմագ իւզրէ ըուխսաթը ըէսմիյէ իլէ նէշը օլունմշ վէ մինրի իլէ մէմկոր-վէ մուսատատա պուլընմշ բրօմէս պիլէթլերի ամիտիքթ ֆիյաթլարը ֆիրուխթ օլունը։

Իքրամիյէնին թէճամնա շումալի օլան պի-լէթլէր ֆիյաթը 7 պուչուք, նբսֆը 5, բուպը 3 քեզա բուպ իքրամիյէյէ հագգը օլան օն նումէ-բրայը հավի պիլէթլէր 20 վէ 5 նումէրայը հավի պիլէթլեր տախի 10ար ղրշա ֆիրուխթ օլունը։

Թոպրաարատան կէլէն սրբարրշաթ պէտէլի կիւնունտե թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ բոլչա եախատ լեֆֆէն բօսթա բուլու իրսալինտե սը-բարշշաթ սերան ֆէրա գրլընը։ սահթբէլարա պէ,յէ վերիր։ էլսինէի միւթէլլիֆտէն մէք-թուպ գապուլ օլունը։ Ալա մուայէնէ օլուն մամշ օլան էսհամ թահվիլաթ նումէրայրը գու-բա պիտայէֆինտէն էն սոն քէշիտէսինէ տէկին մէճճանէն բուլէթի օլունը։

ՍԱՐՊԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 28 մարտ

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-13/16
Օսմ. էսհամը աչքլուը	13-11/16
» » գաբանտը	13-3/4
» » Սէրի Ա	25-
» » » Պ	11-
» » » Ս	13-5/8
Օթօման 1871	97-1/4
Օսմանլը Պանգասը	10-
Ռուսիա իսթիգրազը	92-5/8
Մը,ը ղուչ. մութթահլրտէ	79-
» հմթյազլը	103-1/8
Տաճոա Սանկէկ Մբսբը	76-
Ֆօ.իլտ իսթիգրազը	099-3/4
Մ.ճառ.իսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-45.

Բարիզ 28 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	82-22½
» » 4½ %	107-10
Սէնի Օսմ. էսհամը աչքլուը	13-90
» » » գաբանտը	13-90
Մէ.ոպոլէ	
Սէրի Գ.	13-80
» Ս.	13 80
Ռումէլի չմէնտրֆէրի	37-12½
Օսմանլը Բէյթիսի էսհամը	-
» Պանգասը	505-
Գրէտի Լիոնէ	572-50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1381-25
Լիոն ագսիօնը	1272-50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2121-25
Ռուսիա 5 % 1877	99-1/4
Իթալիա էսհամը	94-60
Մրսրը ֆօնտ. մութթահլրտէ	398-75
Եունան 5 % 1879	358-75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա 28 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գավպիօ	126-30
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	19-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

(Եօրթու մինասէպէթլէյէ գաբալը տրը.

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ասաքիրը Շահանէ ալայ վէ թա-պուրլարը իլէ պիլճիւմէ խասթախա-նէլէր իչուն լիւզումի օլուպ միւպա-յաա օլընճագ. օլան պէչ եիւզ քի-լօ սօլֆաթօ իլէ էճզաի թրպպիյէ վէ պայթարիյէ վէ ալաթը թրպպիյէ վէ պայթարիյէ վէ ճէրրահիյէ վէ սբէն-չարլիյէ վէ սաիրէնին իթասընա թա-լիպ օլան վէ չէրահիթնի աղնամագ խսթէյնէրէրին իչպու մարթը բու-մինին նիհայէթինէ գատար հէր կիւն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 մարտ 1888

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Պին իւչ եիւզ տէօրթ սէնէսի մար-թընտան չուպաթը զայէսինէ գա-տար ինչաաթը ասքէրիյէ լազմէսի իչիւն միւպայասընա լիւզում կէօ-բիւնէճէք չալը վէ բէօմիւր քիրեճ-լէրի գօնթրաթօյա բապի օլընմագ իւզրէ մէվգրի միւնագասայա գօ-նուլտրընտան, մարթը երիմինճի բա-զար կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէն-զիլի գապուլ օլընճաղընտան, թա-լիպ օլանլարը Իսթիհքեամ վէ Ինչաաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մարթ 1888

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Պին իւչ եիւզ տէօրթ սէնէսի մար-թընտան չուպաթը զայէսինէ գա-տար ինչաաթը ասքէրիյէ լազմէսի իչիւն միւպայասընա լիւզում կէօ-բիւնէճէք մօլոզ թաշը իլէ թուզլա վէ գաբանճա վէ տէրէ գումլարը գօնթրաթօյա բապի օլընմագ իւզ-րէ մէվգրի միւնագասայա վազ օլը-նաճաղընտան, մարթը երիմինճի բա-զար կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէն-զիլի գապուլ օլընճաղընտան, թա-լիպ օլանլարը Իսթիհքեամ վէ Ինչաաթ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթ-մէլէրի իլան օլունուր։

14 մարթ 1888

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Թարապլուս Ղարպ ֆրգաի ասքէրիյէսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայասա օլընճաագ օլան երկրմի տօպուզ պին քիլը ճէտիտ հրնթա ի-լէ եիւզ եէմմիշ տէօրթ պին գըյէի ճէտիտ էրզ վէ օթՄուզ պին գըյէի ճէտիտ բուդէնը սատէնին իթասընա թալիպ օլանլարը մարթը բումինին օն ալթընճը չալշէնպիհ կիւնիւ գա-բարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ էր-թէսի կիւնիւ տաիսի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը մագա-մը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ու-մումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մարթ 1888

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ճէնուտը ճէնապը Միւլիւքեանէ մուայէնաթը իչիւն միւպայաա օլը-նաճագ եիւզ երրմի պինտէն եիւզ էլլի պին ճէտիտ չէքիյէ գատար հա-թապլա իքի միլեօն պէչ եիւզ պին-տէն իչ միլեօն գրյէյէ գատար ման-կսլ քէօմիւրինին իթասընա թալիպ օլան վէ չէրահիթնի աղնամագ խ-թէյնէրին՝ իչպու մարթը բումի-նին նիհայէթինէ գատար հէր կիւն մագամըՍէրասքէրի Լէվազիմաթ տա-իրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մարթ 1888

3—3

Մէսքիւքեաթը Շահանէ իտարէ-սինտէ մագթուէն եաբտրրրմագ-տա օլան զայրը մուբասա Օսմանի վէ Մէճիտի Նիշանը զիշանարրնին իտարէտ մվճուտ պուլընան նիւ-մունելերինէ թէվֆիգէն սուրէթը ի-մար միւնագասայա գօնուլտրզրն-տան, միւնագասընա բաղիպ օլան-լարրն վէ չէրահիթը միւնագասայա մալիւմաթ ալմագ իսթէյնէրէրին՝ Մէսքիւքեաթ իտարէսինէ միւրաճա-աթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

12 մարթ 304

3—3

ԻԼԱՆ

Մէսքիւքեաթը Շահանէ իտարէ-սինտէ մէվճուտ օլուպ ավլուտա մէվ-զու օլան գբամը իլէ քիլիա ալթընտա պուլընան գուրը բամատար միւ-նագասայա գօնուլտրընտան, միւ-նագասընա բաղիպ օլանլարրն Մէսքիւքեաթ իտարէսինէ միւրա-ճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

16 մարտ 304

3—1

	Գբյէ	Պէհրէ էբսէթէ ղրշ. բբ.
Նուհաս խուրտա	1491	3. 26
» էյէքլիք	419	3. 36
» պարուլթ թապպաը	256	4. 31
Նուհաս թահթա	717	3. 36
Սարը թէնէքէ արայրը	700	2. 36
Պագբրը զիյատէ սարը թէնէքէ արայրը	3000	3. 11
Գաբսօլուգ նուհաս արայրը	150	3. 11
Գաբսօլ խուրտասը	190	4. 31
Թաբա թալաշը	30000	3. 15
Եիւքսիւք խուրտասը	4000	3. 10
Սարը թէնէքէտէն Ֆունիյէ խուրտասը	500	4. 10
Հօչքիս ֆիչէնկի թալաշը	50	3.
Քէօհնէ ավանիի նուհասհասիյէ	2010	3. 11
Գրրմրզը նուհաս թալաշը	2898	4.
Բրնիմա նուհաս թալաշը	5413	2. 16
Սարը թէնէքէ գաղընթրսը	40000	2. 25
Բիրլինճ քիւլչէ	51897	3. 3
» խուրտասը	931	2. 21
Թօբրագ իլէ գարբշրդ պաղբը թօղը		Գբյէ էբսէթ
Թիւրապ իլէ մախսուլթ պաղբը		7000
Քէօմիւր » » »		50000
Տէօքիմանէ ճիւրուհի		800
		57800
ճէման ղրուշ		16500
		Գբյէ
Թիւթիա ճիւրուհի		5000
Սարը թէնէքէ ճիւրուհի		70000
Բրնիմ նուհաս ճիւրուհի		50000
		125000
ճէման ղրուշ		40500
Մը,ը քէօմիւրի		300000
ճէման ղրուշ		5500

Թօբխանէի ամիրէ վէ Զէյթունա պրունը ֆապրիգայի Հիւմայունպարը-լա Պարուրթխանէի ամիրէ վէ Գրբրդ Աղաճ ֆիչէնկիանէսի անպարլարընտա միւթերաքիւմ օլուպ եիրմիլիք սիմ մէճիտիյէ 19 ղրուշ իթիպարբյ-լա էսմանը բէչինէն թէսվիյէ իտիլիպ գայտրբրլմագ իւզրէ սաթրլա-ճաղը մուգատտէմա իլան օլունան վէ ճինս վէ մղգաարը պալատէ ի-բաէ գբլընան էչեատան թօբրագ ի-լէ գարբշրդ պագբր թօզընին մէճ-մուբ 16500 վէ մրբբը քէօմիւրինին 5500 վէ թիւթիա վէ սարը թէնէքէ վէ բրնիմ նուհաս ճիւրուհընին քեաֆֆիէտ 40500 ղրուշ պահա իլէ վէ տիկէրէրինին տէ գիյրէրինէ է-չարէթի օլունան ֆիյաթ իլէ իչթիրա-սը թալիպլերի իւզէրինտէ գամշ, վէ իչպու չէհրը մարթին 16ընճը չար-չենպիհ կիւնունէ գատար միւգայէ-տէյէ տէվամ իլէ 17ընճի բէնճէյնն-պիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի մէ-բրիկպ 21ինճի բազար էրթէսի կիւ-նիւ տէ 100տէ 5 դամմը գապուլ ի-տիրմէսի գարարը իրճապրնտան պու-լընմրշ օլմագլա, պահա վէ ֆիյաթը մուհարբէրէյի զամմ վէ թէղեիտ իլէ իչթիրալարընա թալիպ օլանլարը՝ զիքր օլունան բէնճէյնպիհ կիւնունէ գատար թօբխանէի ամրէ մէճիսի-նէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օ-լունուր։

13 մարթ 304

3—2

ՍԱԹԸՆ ԱԼՄԱՅԸՆԸԶ

ՊԻՐ ՏԻՊԻԾ ՄԱԳԻՆԱՍԸ

ԷՎՎԷԼԻՆՏԷՆ ԿԷՕՐՄԷՏԻՔՃԷ

ՍԻՆԿԷՐ

Նամ Ամերիգա տիպիչ մաքինասը մա-զազալարրնը։ Մէգգիւր Սինկէր մա-քինասը՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալ-արրմոա Գալաքէօյ չէչմէսինին գար-չըսընտա։

120 նումէրօտա

Պէյօղլունտա Գալաթա Սէրբը մէքթէպի գարշրսընտա, վէ Սթամպօլտա Մահմուտ Բաշատա 90 նումէրօտա սաթրլմագտա տրր։

Պաշգա հէր եէրտէ Սինկէր տիպիչ մաքիմասընը եալը-նըզ գալալարրնը պուլա-ճագսընը։

ԹԷԷՏԻԹԷՃԷ ԳՕԼԱՑԼԸԳ

(Հ-ՖՐ-ԼԷԲ)

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՖՐԱՆՍԷԶ

բօսթա վաքօղարը

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումատա էրթէսի Մարսիլէատան հարէքէթ վէ ճումատա էրթէսի կիւնլերի Սթամպօլտա մուվասէլէթ իտէր։ Հէր բէճնէշնպիհ կիւնլերի Սթամպօլտան ալաֆրանկա սաաթ տէօրթտէ հարէքէթ վէ ճումատա կիւնլերի Մարսիլէատա մուվասէլէթ իտէր։ Պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պէր հաֆթա Զանագգալէ, Շիրա թա-բիգլերի իլէ հարէքէթ իտէր։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէ կիտէն վաքօր իլէ Իզմիրտէ պուլուրը։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վաքօրլար-բյլա Ֆրանսա շրմէնտրֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլերի եէքտիկէրէ թէսատիֆ իտէրլէր։

Իսթէք օլընտրգտա Մարսիլէատա վէ Լիոնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարի-զէ գատար թէնզիլը ֆիյաթլա պի-լէթլեր՝ 1ինճի մէվգը իչիւն 380, վէ 2նճի մէվգը իչիւն 274 ֆրանգ տրր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլէատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէբրէ ճու-մատա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազի-մէթտէ վէ կէրէք ավտ.թտէ մունթազամէտէ Սամսուն, Քիրասոն, Թը-բապիզօն վէ Պաթում իսքէ-լէլէրինէ, վէ զայրը մէճգուրի սու-բէթտէ Իւնեէ, Ֆամսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպոլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահրը մուվասէլէթ իտէր։

ՕՏԼՍԱ

Մարսիլէատան վիւրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իհրա օլընը։

Սալը կիւնլերի Օտլսատա միւթէ-վէճճիհէն Սթամպօլտան չափագ ամ-տրգտա հարէքէթ իտէր։ Օտլսատան բազար ագշամի հարէքէթ վէ բազար երթէսի ագշամը Սթամպօլա մուվա-սէլէթ էյլէր։

ՍԷԼԱՆԻԿ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումատա կիւն-լերի աղշամին ալաֆր. սաաթ կիւնտէ Զանագգալէ, Տէտէ Աղաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճ-ճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ ի-տէր։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր։

ԹՐԻԵՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար կիւնիւ ալաֆր. սաաաթ 8տէ Սթամ-պօլտան հարէքէթ իտէրէք, սուրէ-թը մունթազամէտէ Քիւսթէնճէ, Սուլինա, Բալաս վէ Իպրահիլ, վէ զայրը մէճգուրի օլարագ Պուրկազ վէ Վարնայա ուղրար։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր։

* * *

Պահրը Սէֆիտտէքի տիկէր սէ-ֆէրլէր վէ Պրագիլա, Բլաթա վէ Խաոս Զին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաբր հէր նէվի մալիւմաթ իսթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյիւք աճէնճիայա միւրաճաաթ օլընա։

ԼԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ՄԱԼԻԹԷ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԳՕՄՐԱՆԵԱՍԸ

Թէէմին օլունմուշ սերմայէսի 32 միլեոն ֆր։ Մէբքեզը իտարէսի Ֆրանսանը Լիոն շէհրինա 61 Ռէբիւպլիք օսգաբընտա։

ՀԷՅԻԹԸ ԻՏԱՐԷ

Ռէյիս. միսիս Ռէմկյլէ, Ֆրանսա օրտուսը զապրթանը սապրգասընան Լէժիոն ա'Ոնէոր նիշանընը օֆիսէրէ ռիթապէսինի հաղ.

ԱԶԱԼԱՐ

Միսիս. Շարմէ · Տիրէքթօր սապրգ
» Գօմ, Լիոնտա իրատը [բանթէ]
» Գօթէ, [նեսմինլի մանֆէմէ մէմուրը]
» Տրլաս, իրատը [բանթէ]
» Իվէր, թապպպ
» Մարթէլ, Իրատը »
» Լօթ, » »

Գումրանեանը ումուրը հիսապկէսինին թէտ-գիգինէ մէմուր [սանսէօր] Մ. Սիլվէն Լիոնտա մուհասիպ։

ՏԻՐԵԳԹՕՐ ԺԷՆԵՐԱԼ

Մ. Է. Ալլէր · միւէսսիսը շիրքէթ

Իշպու գումրանեա Ֆրանսա տէվլէթինին 22 յունվար 1868 թարիխի ֆէրմանը մոխասուսը մուհիպինճէ թէշէքքիւլ իտուպ, գանունանամէսի Լիոնտա Մ. Միթիֆիս տը Պէլերէ թէպլիմ, վէ պիր նիսսէսէսի տախի Լիոն մահֆէմէյի հուգուգընա պիթթագտիմ թասատիգ իթտիրիմշ տիր։

Իշպու Սիկուրթա գումրանեասը սէնէտէ տէօրթ տէֆա գուրա քէշիտէսի սուրէթինյլէ թէէմին իթտիկի մեպլաղը թէէտիյէ իթմէքտէ օլուպ, պիր տէֆա իչիւն տէֆթէր բարասը 3, վէ 60 այ զարֆրտա մահ պէ ժամ 5 ղրշ. վերէ-բէք ապանէ եաղրլանա օն սաաէտ։ Նումէրօլարը հավի պէհէր նումէրօսը 100 ֆրանգ գաղանագ իւզրէ 1000 ֆրանգլրգ պիր սիկուրթա տէֆթէրի իթթա օլունուր, վէ պիրինճի թագսիթին իթա-սընտան իթթիպարէն քէշիտէ օլունան գուրալարա իրթիրաք իտէր։ այտա 10 ղրշ. վերէնէ 20 նու-մէրայը 2000 ֆրանգլրգ վէ այտա 15 ղրշ. վերէ-նէ 30 նումէրայը 3000 ֆրանգլրգ տէֆթէրլէր ի-թա օլունուր, վէ պէգղլէճէ հէր պիր պէշ ղրուշ իչիւն 10 նումէրօ պիլիթա 1000 ֆրանգ թէէ-մին օլունուր. չիբբէթին միւտտեթի իմթիյա-զը 99 սէնէ տիր։

ԱՔՍԻՕՆ ՎԷ ՕՊԼԻԿԱՍԻՕՆԸ ՀԱՎԻ ԹԷՐԹԻՊԱԹ

Մահ պէ մահ 25 ղրուշ վերէն պիր հիսսէ-տար՝ ախրպիա հագգը օլարբյը 50 նումէրայը 5000 ֆրանգլրգ տէֆթէր եերինէ 30 նումէրայը 3000 ֆրանգլրգ պիր տէֆթէր ալմազա բազի օլուր իսէ, էբսիք ալարբյը 20 նիւմէրօ մուգապիլինէ 100 ֆրանգ գբյմէթլի պիր տէ Վիլ տը Լիոն ագսիոնը նումէրայը քէնարինէ իթթա օլընը. հիս-սէտար պիրինճի թագսիթին թէէտիյէսինտէն իթթպպրէն մէգգիւր Վիլ տը Լիոն ագսիոնընը սէնէտէ իբի տէֆա վուգու պուլան բիանգ օլար-բընա իչթիրաք իտուպ, իբրամիյէ թէտասուֆ-ֆինտէ պիթթէմամ ախզ իտէր։ Իշպու Վիլ տը Լիոն ագսիոնընդն պաչլ ճա իբրամիյէլերի 50000, 25000, 1000 ֆրանգ վէ զայրբյիմ տիրլեր։

Մահ պէ մահ 50 ղրուշ վերէն պէչէր հիս-սէտար՝ ախրպնա հագգը օլարբյը 100 նումէրայը 10000 ֆրանգլրգ պիր հիսսէ տէֆթէրի եերինէ 30 նումէրայը 3000 ֆրանգգ տէֆթէր ալմաղալը բազի օլուր իսէ, էբսիք ալարբյը 70 նումէրօ եե-բինէ զիյրտէ պէչան օլունան ագսիոն վէ օպլի-կասիոնլարան պիրինդին նումէրայը իթթա օլու-նուր։

1877 սէնէսի Գրէտի Ֆոնսիէ [սէնէտէ 4 գուրա, պէպիւք իբրամիյէ 100000 ֆրանգ]։

Եախատ

Վիյլ տը Բարի 1871 սէնէսի Բարիզ շէհրի իսթիգրազ էսհամը [սէնէտէ 4 գուրա, պէպիւք իբրամիյէ 400,000 ֆրանգ]։ Պու օպլիկասիոնլար էն ազը 400 ֆրանգ գազանանագլար տրր, վէ սէնէտէ 100տէ 3տէն 12շէր ֆրանգ ֆայիզ. կէ-թիբլէր։

Եախատ

Մահ պէ մահ 60 ղրշ. վերէն պիր հիսսէտար ախրնա հագգը օլարբյը 420 նումէրայը 42,000 ֆրանգլրգ տէֆթէր եերինէ 30 նումէրայը 3,000 ֆրանգլրգ պիր հիսսէ տէֆթէրի ալմազա բազի օլուր իսէ, էբսիք ալարբյը 90 նումէրօ եերինէ Ֆրանսանդն Գրէտի Ֆոնսիէ պանգասընդն 1879 սէնէսի օպլիկասիոնլարընդն պիրինտէն պիր նումէրօ ախզ իտէպիլիր։ Մէգգիւր օպլիկասիոնլար էն ազը 500 էր ֆրանգ գազանանագլար տրր. պուլնան մասատա 100,000. 25,000. 10,000. 5,000. 1,000 ֆրանգ պէպիւք իբրամիյէլի սէ-նէտէ ալթբշրը [եանի հէր իբի այտա պիր] քէ-շիտէլերի վար տրր։ Իշպու ագսիոն վէ օպլիկա-սիոնլարը էէբսինին անա պիլէթլերի 60 ընճը թագսիթին իթթասընա գումբանեանդն անա սէ-հիմլերի իլէ պէբապէր հիսսէտարանա թէէպիմ օ-լունուր։

Մէգգիւր օպլիկասիոն վէ ագսիոնլարդն քեաֆ-ֆեսի տախի Ֆրանսա տէվլէթինին թահմը քէ-ֆալէթլերինտէ տիրլեր։

Թուրքիա, Ռուսիա, Իրան, Ռումանիա, Եու-նանիսթան վէ Սրբպիա իչիւն

Միւտրը ումումի

Ֆոնտէ Ֆ. Պոտորքիան

Իտարէխանէսի Պրուսատա Նօ. 10 Սբբմաքէշ խանընտա։

Տէբասատէթ ամէնթթի Պէտրս էֆէնտի Ամ-պարեան, Պահճէ գաբու Նօ. 40 Թաշ խանտա։

Իշպու գումրանեա իլէ Պոն տ'Էսքօնթ մուա-մէլէսի թիմէք արզու իտնի տիբեանդը վէ եա-խատ մաղազինբյար Պրուսատա միւտրը ումու-մի Ցովհաննէս էֆէնտի Ց. Պոտուրեանա տօղրու-տան մէքթուպ իլէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

Պոն տ'Էսքօնթ մուամէլէսի կէրէք սիւք-քանդը վէ կէրէք միւշթերիլերի իչիւն զայէթ-լէ քիֆիտէլի պիր ուսուլ տրր։

Քեզալիք կէրէք մէմալիքը Մահֆուսէթի Շա-հանէսէ վէ կէրէք մահալը սայիրէսէ ամէնթթ օլմագ տրզու իտնիլէր Պրուսատա միւտրը ու-մումի Ցովհաննէս էֆէնտի Ց. Պոտուրեանա մէք-թուպ իլէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։ պուն-լարդն միւթէսէբ զէվաթ թարաքիտան թահսի-լէ օլընապիմէլերի մէճպուրի տիր։

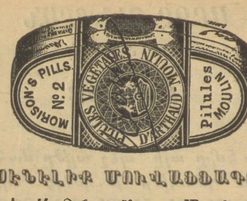

60 ՄԷԿԼԻԼԻԹ ՄՈՒԼԱԼԱԾԱԳԼԷՑԻՔ

1 վէ 2 նումէրօլը Մօրիզոն Մուլէն հապլարը։

Պու հապլար օթ ասարէլերի իլէ թէր-թիպ իտիլմիշ օլուպ, գանը գէվգէլատէ թաթէհէր իտէր։ Հէր նէվ ադրբլարը վէ էլիւրէք վէ միտէ խասթալարգլարընը վէ խթիսգայը թէտավի վէ սաքիրա վէ սալեաարը տէֆ իտէր։ Պիր գութթուսը 2 ֆրանգա սաթըլըր։ Գուֆթուլարդն իւզէրինտէ Մօրիզոն Մուլէն իտզասընդն պուլունմասընա տիգգաթ իտիլմէլի տիր։

Մէգգիւր հապլար տէրի խասթալարգ-լարը իլէ էքսէրիա մայասը կկի էմրազ իչիւն տախի մուֆիտ տիր։ Պու հալտէ Մուլէնին Բուռթ դէրմանէ նամ բօսատաս-ը տախի խթիմալ օլընաալը տրր։

Ֆիյաթը 2 պուչուգ ֆրանգ օլուպ, Բարիզտէ Լուի Լը Կրան սոգաղընտա 30 նումէրօլու էֆզախանէյէտ սաթըլըր։

Տէրասատէթտէ ումումի տէբօղիթօ-սը Պաղչէ գաբուսընտա էմթաա էկօմ-ուրկիւնին գաբշրսընտա Մ. Ժագ Ա-լէքսանդր էֆզա մաղազասընտա օլուպ, սաիր էֆզախանէյէրտէ տախի պուլու-նը։

ՍԸՆԸՐ ԹԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ՍԱՌԱ, ՍԸՆԸՐ ԻԼԼԷԹԻ Վէ ԳԱՏԸՆ-ԼԱՐԱ. ՄԱԽՈՒՌՍ ՍԸՆԸՐ ԹԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ՍԻՌՈՔ ԲՕԼԻՊՈՕՍՊԻՏԱԼ

Նամբ,լյա Բարիզտէ էֆզասը Մ. Պլօթ-Իրին իչճառ բարիկի շուրսա՝ քեաֆֆեի հէբիկէր թարաֆընտան թասվիյէ օլունը։ Տէրասատէթտէ տեբօղիթօսը Դանծիւբ պիրատէրլերին Ինկլ. էֆզախանէսինտէ տիր։

ԻՑՃԱՏ

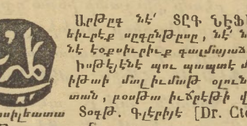

Աբթբգ նէ՝ ՏԷԳ ՆԷՖԷՍ, նէ եիւբէք սրգէնԹբը, նէ նէպլէ վէ նէ էօբուբիւբ գամմայաաագ տրր։ Իսթէյէնէ պու պապտէ մէճճանէ-իթթահ մոլ իւմսթ օլունճաաղընն տան, բօսթա իւՇրէթի վէրիէրէք Մարսիլէատա Տօգթ. Գէլբրիէ [Dr. Cte. Cléry] մէքթուպ ադաղլյար տրր։

Մէգգիւր խասթալըգլարը աէֆ իտէն իլաՇրն Տէրասատէթտէքի տեբօղիթօրբը՝ ինկլ. էֆ-զախանէսինին սահիպի Գանծիւբ պիրատէրէր տիր։

Լ. Ա. ՐՈՒԱՆԷԶ

ԵԱՆԿԸՆ ԳԱՐՇԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՄԷՐԳԷԶԻ ԲԱՐԻԶՏԷ ՍԷՆ-ՄԱՐԳ ՍՏԱՆԴԱՐԴՆՏ Ն. 18

ՍԷՐՄԱՑԷՍԻ 4,000,000 ՖՐԱՆԳ

ԹԱՐԻԽԸ ՕԳԷՍՏՈՍԻ 1837

Սիկուրթա թթամրէնդրէր շէմմիյէ գատար թէէտիյէ օլընան թագմիրաթ 25,000,000 ֆրանգ տրրբ

Մէգգիւր գումբանեա, եշեա վէ էմրաք, վէ մանգաստա, եա տէբօղիթատա վէ եախատ կէօմրիւբտէ պուլընան էմիրաայը՝ ֆաիտէլի շէբսիթ վէ էՀՎէն իւՇրէթի մէկրէթլէ եանկրնա գաբշրբ սիկուրթա իտէր։ Ամանալ ամէնթէսի ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՊԱՐՃԵԱՆ

Ամանալ Պաղչէ գաբուսընտա Թաշ խան Նօ. 40։

Պիւթիւն Թիւրքիա իչիւն ումումի ամէնթէ՝ Գալաթատա Մ. ԱԼԷՔՍ